QUINARI I FESTIVITAT DE LA MARE DE DÉU DELS DOLORS

BESALÚ 2013

Creu de Sant Jordi 2005
www.dolorsdebesalu.cat

VENERABLE CONGREGACIÓ
DE LA MARE DE DÉU
DELS DOLORS DE BESALÚ

Santa Maria, Mare de Déu, conserveu en mi un cor d'infant, pur i transparent com una font d'aigua. Feu que el meu cor sigui senzill, que no tasti la tristesa; un cor a punt de donar-se, tendre i compassiu, un cor fidel i generós, que no oblidi cap bé i que no guardi rancúnia de cap mal, doneu-me un cor dolç i humil, que estimi sense esperar ser correspost, joiós de veure's emmirallat en el cor del vostre diví Fill. Un cor gran i ple de tendresa, que no es tanqui davant de cap ingratitud, que no el fereixi cap indiferència, ple del neguit per la glòria de Jesucrist i ferit pel seu amor amb una ferida que no guareixi fins al cel.

INRI

PREGÓ DEL PRIOR

He vingut a Besalú moltes vegades per acompanyar la Verge dels Dolors a la seva diada i al seu passeig triomfal pels carrers de la vila, però mai com enguany.

La Junta de la Venerable Congregació m'ha convidat a ser la prior, i certament que ho agraeixo doblement, ja que significa una atenció a la meva persona i a totes les dones de Besalú, tant de temps excloses.

Desitjo que les meves passes al llarg de la processó siguin altres tants agraïments a la Mare de Déu per les gràcies i nombrosos béns rebuts pel seu ajut maternal a tantes persones del seu entorn: parents, veïns i amics.

Solament Ella coneix les nostres mancances i sap com a alleujar-les, com tot misteri que li confiem amb fe; i què és fe...? sinó seguir la seva lluminosa imatge amb les nostres pregàries, les nostres flors, les nostres torxes i els nostres cants...?

Montserrat del Pozo i de Ferrer, Vda. de Mir

PRIOR

Montserrat del Pozo i de Ferrer, Vda. de Mir
Nascuda a Barcelona el 29 de gener de 1917
Professà de congregant el 26 de setembre de 1930

COMISSARIS

Anna Campà i Fortich
Joan Ventura i Colom
Lluís Juncà i Terradas
Maria Rosa Roura i Bartrolich
Maria Dolors Feixas i Roca
Llorenç Cuevas i Costejà
Rosa Ros i Pararols

INVITACIÓ

Tots els besaluencs quedeu convidats a participar als actes del Quinari i de la Festivitat de la Mare de Déu dels Dolors. És el meu desig compartir amb tots vosaltres i amb els que vénen de fora aquest goig per un agermanament tan entranyable.

PROCESSÓ DELS DOLORS

MANIPLE DE MANAIES

POTENTIORS
Marc Cortada i Canals
Roger Sucarrats i Masgrau
Roger Torrent i Serra
Lluís Trayter i Puig
Roger Carreró i Coromines
Marc Soy i Ferrés

AQUILIFIER
Albert Vidal i Peracaula

SIGNE BANDA
Jordi Farcy i Bermejo

SIGNE OPTIADA
Jaume Pont i Colom

ESTENDARD
Martí Guillamet i Comamala
Sasha Falgueras i Pla

BANDA TIMBALERS
Lluís Juncà i Parés
Narcís Lagares i Gamero
Marc Lagares i Palacios
Isaac Jarillo i Bonet
Quim Casellas i Jou
Ricard Serra i Regalat
Quim Carreró i Busquets
Roger Galceran i Surina
Toni Luengo i López

BANDA PIFRES
Miquel Vilagran i Viñas
Enric Guardiola i Pijaume
Quim Quintana i Vilà
Xevi Sala i Brunsó
Cristina Torres i Pleite
Clàudia Batlle i Pont
Stefi Batlle i Pont
Joanmi Fornàs

OPTIADES
Àlex Torres i Sánchez
Martí Guillamet i Gala
Ferran Duran i Abulí
Guillem Parés i Figueras
Arnau Fàbrega i Ramon
Josep Pujol i Serra
Francesc Reig i Saubí
Jacint Güell i Sánchez
Genís Tenas i Mañas
Quim Grau i Castañer
Jordi Ginestera i Sarola
Jordi Lagares i Roset
Miquel Sucarrats i Portella
German Mas i Hormigo
Joan Ferrés i Costa
Albert Trayter i Puig
Àlex Torres i Pleite
Bernat Parés i Figueras
Joan Genebat i Ribera
Pau Garcia i Bassols
Carles Reixach i Estañol
Albert Pla i Planas

INFANT BANDA
Adrià Guardiola i Ros

SIGNE I
Martí Estela i Jordà

INFANT BANDA
Adrià Lagares i Palacios

SIGNE II
Gerard Serra i Figa

INFANT COMANDAMENT
Jordi Lagares i Mir
INFANT AQUILIFIER
Marc Carreró i Coromines
INFANT AQUILIFIER
Guifré Balateu i Riembau
INFANT ORDRES
Pau Trill i Iglesias
RESERVA MANIPLE
Albert Juanola i Sánchez
ORDRES
Manel Juncà i Ramon
COMANDAMENT
Jesús Batlle i Auguet

PERSONATGES

CANT DE LA PASSIÓ
Lluc Bassols i Pérez
CORNETA
Jordi Serrat i Vilà
VERÒNICA
Rosa Ramon i Ros
JESÚS
Eloi Puigdemont i Balés
CIRINEU
Ferran Mateos i Nogué
JUEUS
Miquel Àngel Mateos i Jiménez
Alfons Oller i Sala
Bibiana Cruz i Balés
Jordi Jordà i Segura
Xavier Vila i Sala
Anna Jordà i Mas
PORTADORS DEL SANT CRIST
Josep Farcy i Costa
Jordi Boix i Serra
Lluís Teixidor i Teixidor
Vicenç Oliveras i Farcy
Lluís Teixidor i Torra
JESÚS
Antoni Casabó i Majó
COR D'APÒSTOLS
Fidel Balés i Juanola
Ernest Bassols Lladó
Joan Corominas i Sala
Manel Fernández i Brugués
Jordi Gran i Umbert
Francesc Grau i Gratacós
Narcís Lagares i Corominas
Emili Oromí i Montagut
Jaume Riu i Roura
Miquel Torrent i Caritg
Xavier Torrent i Fuentes
Sergi Díaz i Muñoz
ACOMPANYANTS DEL COR
Joan Grèbol i Roura
Francesc Mas i Serra
Jordi Pèlachs i Farcy
Xavier Guardiola i Teixidor
Manolo Rodríguez i Garcia
Salvador Pelegrí i Buixeda
ORQUESTRA DEL COR
Orquestra Costa Brava
DIRECTOR DEL COR
Jaume Cristau i Brunet
PORTADORS DE LA MARE DE DÉU
Santiago Gratacós i Quintana
Andreu Prujà i Roca
Aquest any són portadors els veïns dels carrers d'Olot, dels Horts i el Prat de Sant Pere

COS D'ESTAFERMS

CAPITÀ
Joan Cabratosa i Pla
ABANDERAT
Emili Carrasco i Sánchez
ACOMPANYANTS
Oriol Ortega i Torres
Pau Pagès i Casanoves
BANDA
Tambors
Àngel Sánchez i Herreros
Lluís Busquets i Ferrés
Marc Vaquero i Garrido
Joan Frigola i Torrent
Jesús Banal i Navarro
Jordi Vaquero i Garrido
Lluís Torrent i Bach
Bombos
Francesc Ferrés i Vergés
Adrià Vàzquez i Vives
Genís Frigola i Camps
Lluís Rubirola i Juncà
FLAUTES
Mireia Dòsil i Bonmatí
Maria Vàzquez i Vives
Teresa Argelés i Pairó
Júlia Masmitjà Roura
Maria Solavera i Pons
Ingrid Carreró i Plana
Cora Masmitjà i Roura
Maria Trunyó i Torcal
Jessica Mazzioti i Corominas
Àfrica Félez i Barragán
SOLDATS
Jordi Boix i Juanola
Pere Ventura i Mas
Josep Mª Lagares i Roset
Jordi Pujolar i Senpau
Gerard Portas i Balateu
Jordi Hurtós i Rovira
Xavi Lagares i Puig
Jordi Solà i Codony
Eloi Masoliver i Soler
David Buch i Pérez
Jonatan Porras i Córdoba
Francesc Solavera i Pons
Joan Molas i Teixidor
Pol Trunyó i Torcal
Dani Molas i Teixidor
Lluc Jofre i Pena
RESERVES
David Brunzel i Casals

ARRENGLADORS

Octavi Balés i Juanola
Jordi Juncà i Parés
Ramón Juncà i Gratacós
Meritxell Vaquero i Juanola
Gemma Guix i Feixas
Mireia Juncà i Genové
Alba Riera i Guix
Eduard Juncà i Parella
Isidre Bellapart i Bosch
Jordi Juncà i Parella
Marta Mas i Serra
Isaac Puigdemont i Balés
Imma Juncà i Genové
Adriana Guix i Tubert
Enric Rost i Felip

MOVIMENT DE LA CONGREGACIÓ 2012

CONGREGANTS QUE VAN PROFESSAR EL 2012

HOMES
Josep Cassú i Serra
Sasha Falgueres i Pla
Marc Lagares i Palacios
Isidre Vergés i Pou

DONES
Rita M. Anton i Gómez
M. Rosa Boix i Puigdevall
Alicia Caritg i Prats
Carme Jordi i Hospital
M. Lluïsa Jou i Sala
Laia Lagares i Bosch
Mariana de Jesús Lascano i Guaña
Rosa Ma Palacios i Gordillo
Pilar Serrat i Fauró
Camila Alejandra Tipan i Lascano
Natàlia Vila i Tortajada

ASPIRANTS A CONGREGANT ADMESOS DURANT EL 2012

HOMES
Miquel Cabratosa i Pons
Sergi Díaz i Muñoz
Francesc Font i Falgàs
Pau Garcia i Guix
Joan Ramon Mc Gragh i Prujà
Joan Mc Gragh i Sala
Jordi Pèlachs i Farcy

DONES
Maria Buch i Torrent
Isabel Font i Anglada
Rosa Sala i Puig
Fina Surina i Gelis

CONGREGANTS MORTS DURANT EL 2012

PER LES ÀNIMES DELS QUALS S'APLICARÀ LA MISSA ELS SEGÜENTS DIES:

Carme Bertran i Abulí
Rosa Ribera i Buixeda
dia 18, a les 20 hores

Pere Mas i Teixidor
Dolors Masmitjà i Bertran
dia 19, a les 20 hores

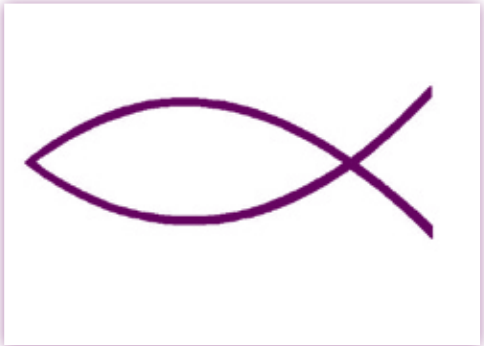
Mercè Colomer i Caritg
Teresa Colomer i Caritg
dia 20, a les 20 hores

Pere Buixeda i Casadellà
Glòria Buixeda i Casadellà
dia 21, a les 20 hores

Joan Lagares i Corominas
Maria Teixidor i Minobis
dia 22, a les 12 hores

Pere Surroca i Costa
Joan Juanola i Pradas
dia 22, a les 19 hores

MOVIMENT PARROQUIAL 2012

BAPTISMES

Pau Masó i Castro 21.04.2012
Paula Sánchez i Velasco 19.05.2012
Vinyet Vaquero i Escalona 20.05.2012
Joan Vergés i Albino 17.06.2012
Martí Ayats i Fernádez 22.07.2012
Aïna Jordà i Regordosa 19.08.2012
Òscar Herrera i Millastre 18.11.2012
Iker Herrera i Millastre 18.11.2012

PRIMERA COMUNIÓ

A la Parròquia de BESALÚ, el 27 de maig de 2012

Marta Armillas i Guardiola
Anna Castajón i Blasco
Raül Ciobanu
Gerard Faig i Jou
Màximo Gómez de Giusti
Adrià Guardiola i Ros
Pau Trill i Iglesias

CATEQUISTES

Sabina Oliveras i Teresa Oliveras

MATRIMONIS

Àlex Gayer i Vidal
Sílvia Vidal i Sànchez 09-06-2012

Josep M. Sais i Villanuera
Sandra Pinos i Martínez 23-06-2012

Jordi Dunló i Denti
Elena Prats i Baciero 10-09-2012

Ignacio Cabané i Cucurella
Elisabet Calzada i Oliveras 06-10-2012

Eduardo-Martín Paz i Franchini
G. Teresa Minaya i Tueros 12-10-2012

Carles Pujolar i Rigart
Núria Soler i Busquets 24-11-2012

DIFUNTS - EXÈQUIES

Joan Ferrés i Tubert 21-01-2012
Maria Cufí i Costa 25-01-2012
Dolors Masmitjà i Bertran 28-01-2012
Joan Soler i Subirós 06-02-2012
Dolors Quintana i Parella 19-02-2012
Pere Mas i Teixidor 29-02-2012
Teresa Colomer i Caritg 03-03-2012
Josep M. Basora i Lleal 06-03-2012
Maria Ferrer i Oliver 14-03-2012
Joan Lagares i Corominas 18-03-2012
Joan Serra i Burgas 05-04-2012
Pere Surroca i Costa 04-04-2012
Mª Glòria Pairó i Torrent 23-04-2012
Antònia Sànchez i Rosa 24-04-2012
Anna Trias i Costejà 26-04-2012
Carme Bertran i Abulí 09-05-2012

Mercè Colomer i Caritg 26-05-2012
Maria Font i Espigulé 15-06-2012
Jean-Baptiste i Martin 17-06-2012
P. Naspleda i Massanella 25-06-2012
Rosa Ribera i Buixeda 02-07-2012
Joan Sarola i Costa 11-08-2012
Carme Cabratosa i Denia 29-08-2012
Pilar Bosch i Bosch 03-09-2012
Enric Coll i Llandrich 04-10-2012
Pere Vilalta i Cufí 09-10-2012
Glòria Buixeda i Casadellà 13-10-2012
Francesc Bernad i Bosch 14-10-2012
Maria Teixidor i Minobis 01-11-2012
Pere Buixeda i Casadellà 19-11-2012
Artur Mercadé i Ferrando 30-11-2012
Joan Gálvez i Navarro 01-12-2012
Bonaventura Ullés Bach-Esteve 13-12-2012
Dolors Sarola i Roqué 14-12-2012
Concepció Cruañas i Faja 24-12-2012

L'ÚLTIMA SALVE, IN MEMORIAM

Feia dos anys que per problemes als genolls, en Pere Surroca no participava a la Processó, però el 30 de març de 2012, ja recuperat, va tornar a cantar amb el Cor dels Apòstols. Va ser la seva última *Salve*, el seu últim *Stabat Mater*, l'última vegada que sortia a la Processó dels Dolors, l'última vegada que va cantar en públic. Ningú s'imaginava que cinc dies més tard, el dia 4 d'abril, en Pere perdria la vida de manera sobtada, en un desgraciat accident de trànsit. El recordarem sempre cantant. Cantant el Pirineu sobre els escenaris, cantant el solo de l'*Et Jesum benedictum* a la plaça i cantant boleros a l'obrador de can Surroca. Pere, siguis on siguis volem que sàpigues que amb la teva mort hem perdut una gran persona, un gran pastisser, i una de les millors Veus de Besalú.

Malauradament, el 2012 també ens ha deixat en Joan Vilanova, director de l'Orquestra Costa Brava, que des de fa prop de 20 anys venia a dirigir *La Salve* el dia dels Dolors. Va ser el dia 18 de novembre, i també de forma sobtada. Joan, et trobarem a faltar.

Ernest Bassols Lladó
Vocal d'Apòstols de la VCMDDB

Pere Surroca

Joan Vilanova

RECORD DE L'ACTE CULTURAL 2012

El dissabte 24 de març de 2012, a la Sala Gòtica, es va celebrar l'acte cultural previ al quinari, que ja va sent tradicional. Tots els que hi vam assistir vam poder gaudir amb la presentació del curtmetratge sobre la processó dels Dolors, que ens va introduir en la diada dels Dolors a diferents moments del dia i tractat des de diferents punts de vista.

Seguidament vam tenir la satisfacció de presentar en primícia, un treball excel·lent de l'amic i manaia German Mas: "Besalú en Joc". Hem volgut que sigui ell qui recordi aquella presentació. En German ens diu el següent:

"Ara farà un any ja i ho recordo com si fos ahir, amb un munt de nervis a sobre, fent els últims preparatius amb Excàlibur, el power point, el joc,... un munt de coses per dir i no saber per on començar.

Un dels millors dies de la meva vida i tenint la meva dona i la meva filla, els meus pares, germana, cunyats, nebodes, sogres, amics, congregants... què més es pot demanar. Tot va sortir perfecte, quadrat, ben lligat i presentat.

***Besalú en Joc** va néixer, ja ha complert l'any i te un germanet que es diu **Girona en Joc** i un altre de camí, que es dirà **Banyoles en Joc**. Crec que d'alguna manera, el bateig que la Venerable Congregació de la Mare de Deu dels Dolors de Besalú va fer a Besalú en Joc, va donar aquella empenta que necessitava per poder arriar aquest projecte que tan bon resultat està donant.*

Només puc tenir paraules d'agraïment cap a la Congregació i a la junta que en tot moment em van ajudar i animar.

Moltes gràcies a tots/es des del fons del meu cor."

Joan Cabratosa i Pla
Vocal d'Estaferms de la VCMDDB

ENS VISITA EL CARDENAL

La Processó dels Dolors de l'any 2012 va viure un fet d'excepció pel que serà recordada durant molts anys: la visita de l'Excel·lentíssim i Reverendíssim Sr. Lluís Martínez Sistach, Cardenal Arquebisbe de Barcelona i l'Honorable Sra. Joana Ortega i Alemany, Vicepresidenta del Govern de la Generalitat de Catalunya, que van ser rebuts al monestir de Sant Pere de Besalú, just abans de començar la Processó, pel Corrector, el Secretari i altres membres de la Junta de la Congregació, així com l'Alcalde de Besalú i altres autoritats municipals, comarcals i provincials.

Lluís Maria Martínez Sistach, nascut a Barcelona el 29 d'abril de 1937, fou nomenat Arquebisbe de Barcelona l'any 2004 en substitució del Cardenal Ricard Maria Carles i el 24 de novembre de 2007 el papa Benet XVI el nomenà cardenal del títol de *San Sebastiano alle Catacombe.* El Cardenal Sistach que,

El Cardenal Martínez Sistach saludant les autoritats abans de començar la Processó.

El Cardenal Martínez Sistach i la Vicepresidenta Joana Ortega a la plaça de Besalú

acabava d'arribar d'un llarg viatge per les *Amèriques* i que, sense cap mena de dubte, ha estat un dels cardenals més emblemàtics dels nostres temps, va participar en la nostra processó i va poder viure i sentir l'ambient i l'esperit dels Dolors... Un ambient de tradició ancestral, silenci, respecte i oració que han esdevingut únics en el cicle quaresmal català... i un esperit d'amor i fraternitat que ens acosta a la grandesa del Salvador per intercessió de la seva Mare, la Verge Dolorosa.

D'especial emotivitat va ser el cant de *la Salve*, per part del Cor d'Apòstols, a la plaça de Besalú... tant el Cardenal Sistach com la Vicepresidenta Ortega van poder experimentar, de primera mà, la grandesa del moment... un moment excepcional que alimenta i enforteix la fe i l'esperança de tots els presents, seguit de l'Acato dels Estaferms, símbol irrefutable de la humilitat, caritat i entrega dels besaluencs.

A l'acabar la Processó i després del cant del *Stabat Mater* al presbiteri de Sant Pere, el Cardenal Sistach va dirigir unes emotives paraules de fe i comiat, amb un especial agraïment al poble de Besalú per haver-lo convidat a viure uns moments tan plens de fervor espiritual. El cant del *Crec en un Déu* va cloure

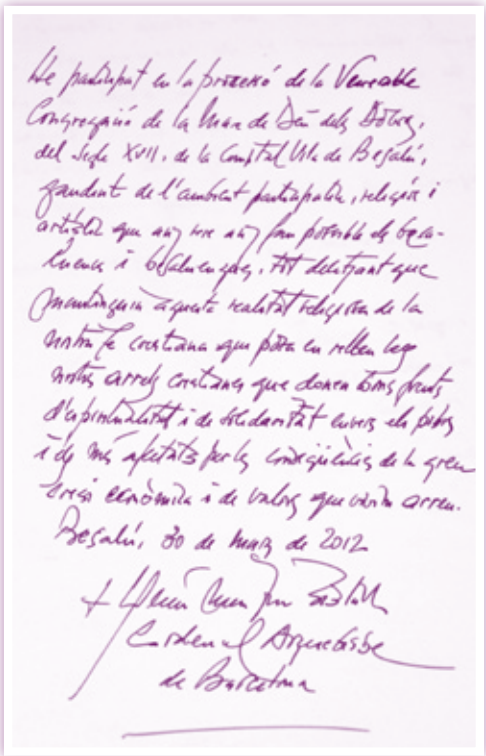
El Cardenal Martínez Sistach dirigint unes paraules al poble de Besalú

l'acte on, tant els Congregants com tot el poble de Besalú, estarem per sempre agraïts al Cardenal Martínez i Sistach i a la Vicepresidenta Ortega, per l'honor que ens han fet en acompanyar-nos en la pregària i en el silenci de la nostra Processó, tot compartint la nostra devoció envers la Dolorosa.

Posteriorment, el Cardenal Arquebisbe de Barcelona i la Vicepresidenta del Govern van fer-nos l'honor de signar les primeres dedicatòries al nou LLIBRE D'HONOR de la Venerable Congregació de la Mare de Déu dels Dolors de Besalú... les paraules del Cardenal Sistach en la seva dedicatòria, i que reproduïm a continuació, són l'expressió de l'experiència viscuda:

"He participat en la Processó de la Venerable Congregació de la Mare de Déu dels Dolors, del segle XVII, de la Comtal Vila de Besalú, gaudint de l'ambient participatiu, religiós i artístic que any rere any fan possible els besaluencs i besaluenques. Tot desitjant que mantinguin aquesta realitat religiosa de la nostra fe cristiana que posa en relleu les nostres arrels cristianes que donen bons fruits d'espiritualitat i de solidaritat envers els pobres i els més afectats per les conseqüències de la greu crisi econòmica i de valors que vivim arreu.

Besalú. 30 de març de 2012
† Lluís Martínez Sistach
Cardenal Arquebisbe
de Barcelona"

He participat en la processó de la Venerable Congregació de la Mare de Déu dels Dolors, del Segle XVII, de la Comtal Vila de Besalú, gaudint de l'ambient participatiu, religiós i artístic que any rere any fan possible els besaluencs i besaluenques, tot desitjant que mantinguin aquesta realitat religiosa de la nostra fe cristiana que posa en relleu les nostres arrels cristianes que donen bons fruits d'espiritualitat i de solidaritat envers els pobres i els més afectats per les conseqüències de la greu crisi econòmica i de valors que vivim arreu.
Besalú, 30 de març de 2012
+ Lluís Martínez Sistach
Cardenal Arquebisbe
de Barcelona

NOVA SALA CAPITULAR DE LA CONGREGACIÓ

Ja fa uns quants anys que en el si la Junta de la Venerable Congregació de la Mare de Déu dels Dolors de Besalú s'ha estat debatent la necessitat de comptar amb un petit local on, a més de celebrar les reunions de la Junta i tenir bona cura i conservació de tots els arxius de la Congregació, esdevingui alhora un Centre de Recerca Marià per a l'estudi i difusió dels nostres valors cristians i congregacionals.

Alhora aquest nou local congregacional hauria de servir com a Punt de Trobada de tots els congregants de la Venerable Congregació, a fi i efecte que aquesta pugui gestionar i dur a terme les seves principals tasques envers la nostra comunitat: les tasques espirituals, d'oració i d'apostolat pròpies de l'Orde dels Servents de Maria; el suport a la Parròquia; la tasca social envers els més desvalguts i la tasca cultural per tal de donar a conèixer i preservar el patrimoni històric de la Venerable Congregació.

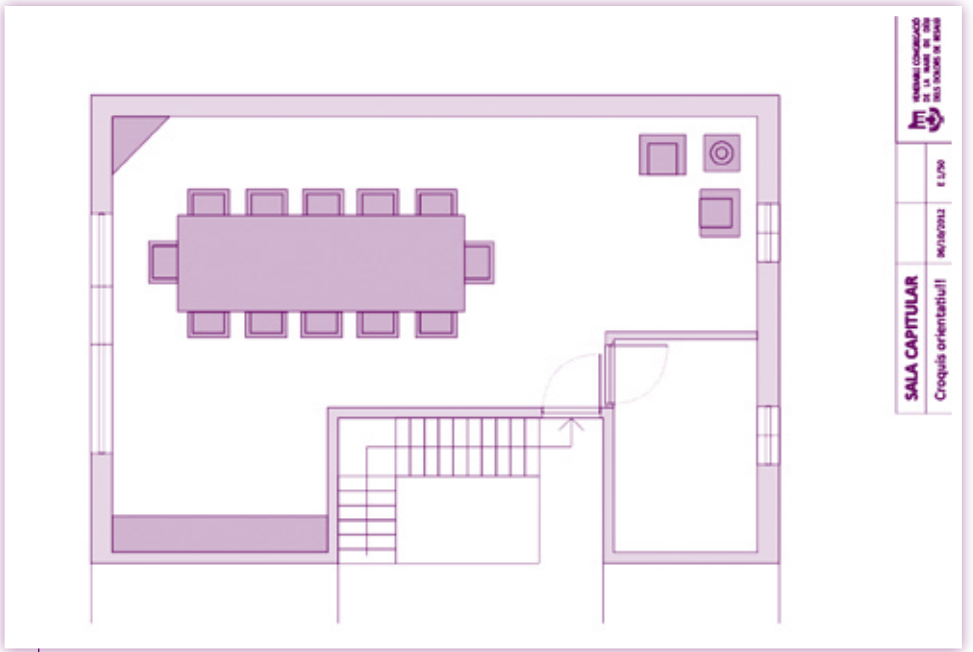
És per aquestes raons que ja, des de fa anys, la Junta ha estat considerant diverses opcions per establir el seu local congregacional. En una primera fase, es va considerar la possibilitat de sol·licitar a l'Ajuntament de Besalú la cessió a la Congregació d'algun local municipal que no estigués essent utilitzat pel Municipi, fet que es va descartar per raons de practicitat, adequació i disponibilitat. Ja més endavant, s'ha estat considerant, la possibilitat de situar el local congregacional a l'església de Sant Martí de Capellades, opció que també s'ha descartat al considerar els potencials problemes tècnics, de llunyania i de seguretat que podria comportar aquesta alternativa.

Finalment, enguany, la Junta dels Dolors ha sol·licitat a la Parròquia i a Mossèn Marturi, i aquest ha proposat al Bisbat de Girona, la possibilitat de poder utilitzar una de les sales situades al pis superior de la Rectoria de Besalú, sala que en aquests moments es troba desocupada. Tant el Bisbat com la Parròquia s'han mostrat molt oberts a acceptar aquesta opció donat que suposaria mantenir tota l'activitat congregacional, dins el propi municipi i en l'entorn propi de la Parròquia, alhora que s'aprofitaria una sala que en aquests moments no té cap ús concret.

En els propers mesos, es signarà amb el Bisbat de Girona el contracte de cessió de l'esmentada sala a la Venerable Congregació, fet pel qual la Congregació dels Dolors de Besalú es compromet a fer les obres d'adequació

necessàries (paleteria, lampisteria, pintura i decoració) per a deixar la nova sala, que hem batejat com a Sala Capitular, en perfecte estat d'ús, ja que en aquests moments el seu estat fa que no pugui acollir cap mena d'activitat.

Per via d'aquest mitjà, la Junta de la Venerable Congregació de la Mare de Déu dels Dolors de Besalú voldria fer una crida a tots els besaluencs, congregants i devots de la Dolorosa, per demanar-vos la vostra contribució econòmica i/o amb espècies per a ajudar a sufragar el cost d'aquestes obres i fer possible aquesta realitat... si tots ens hi posem, junts ho aconseguirem!

Croquis orientatiu del disseny de la nova Sala Capitular de la Venerable Congregació

NOTA IMPORTANT

Totes aquelles persones que vulgueu col·laborar amb la Venerable Congregació de la Mare de Déu dels Dolors de Besalú a **fer possible la nova SALA CAPITULAR**, ho podeu fer ingressant el vostre donatiu al compte número: 2100-8113-56-2100233735, de La Caixa indicant en el moment de fer l'ingrés Referència: Sala Capitular.

ENTREVISTA A MONTSERRAT DEL POZO

Prior de la Venerable Congregació dels Dolors de Besalú. Pendonista 2013

Montserrat del Pozo i de Ferrer, nascuda a Barcelona el 29 de gener del 1917, ja va ser entrevistada per al Programa dels Dolors del 2007, pel fet que ella va ser l'última Priora. Va ocupar el càrrec de Priora de la Junta de Dones entre el 1968, segons nomenament de Mossèn Joan Oliveres, fins al 1998, quan els nous estatuts, ajustats al Dret Civil i al dret Canònic, van extingir aquest títol. Té quatre fills, deu néts i tres besnéts.

Cal recordar que durant el seu mandat al capdavant de la Junta de Dones, el 1960, va impulsar l'edició del *Pequeño Manual de la Venerable Congregación de Nuestra Señora de los Dolores de Besalú*, amb un full de record de l'entrada del Congregant. I també, que junt amb el *Pequeño Manual... ,* als nous congregants se'ls entregués la *Corona dels Dolors*, amb l'objectiu de fomentar aquesta pregària, tot distingint-la del *Rosari*.

■ D'aquella entrevista, captivava la seva resposta sobre la possibilitat que un dia una dona fos pendonista.

"Recordo haver insistit a dir-li que les dones tenien igual dret quant a dignitat i personalitat; que els temps canvien, sortosament, i que és difícil de suportar qualsevol discriminació, ja que s'exigeix d'ella més protagonisme a tot nivell.

■ Voleu afegir-hi alguna cosa del que significa que una dona sigui prior?

"És un fet lògic, just, es entrar en l'actualitat, en un reconeixement al paper que la dona ha tingut en llargues centúries. Tal volta discret, però important, compromès, eficaç... i tantes coses més. Jo, personalment ho celebro i en tinc un gran goig."

■ Què vol dir ser prior dels Dolors?

"Ser Prior dels Dolors és, abans de tot, una responsabilitat. En certa manera, la celebració va molt lligada al seu Prior, alhora que aquest ho és també en la festa. Diríem: forma part important de la diada i reflecteix una preferència del poble i un honor. Penso que tots reben el seu nomenament amb goig, i tam-

bé ho veig com un servei a la Verge, al poble, a la Congregació i als veïns de Besalú."

■ **Com se sent els Dolors des de Barcelona?**
"No sé ben bé com se sent la festa dels Dolors des de Barcelona; això és molt personal. Depèn de molts factors... Si ets de Besalú, si ets congregant, si no hi pots acudir per una causa de salut. Si és una nostàlgia, un enyorament, o bé no t'afecta massa o gens."

■ **Des de quan sou congregant i participeu a la processó**?
"Si bé no recordo haver faltat a la processó, si algun cop no hi he acudit, haurà sigut per alguna emergència."

■ **De fet vau tenir algun paper a la processó**.
"Mentre vaig ser priora de les Dones vaig tenir el goig de representar-les darrere la imatge de la Mare de Déu."

■ **Ens podeu explicar què representava la figura de priora, per què es va instituir?**
"La figura de la Priora va ser suprimida en unir en la junta dones i homes conjuntament. Per cert, un gran encert."

■ **Coneixeu altres processons a banda de la de Besalú**?
"Si, certament, la de Tarragona que és magnífica i passa arran les muralles romanes. És una processó que, com moltes, la gent la prepara també amb molta cura."

■ **Què opineu de la manera com es viu la processó dels Dolors a Besalú?**
"A Besalú, la festa dels Dolors és, jo diria, el punt culminant dels vilatans. Ja que hi participen d'una manera molt massiva en les distintes formacions i, vull destacar, encara els organitzadors de la processó, perquè marxa amb un ordre perfecte. L'acte culminant és l'aturada a la plaça amb el cant de la *Salve*: el silenci és total, malgrat la gentada acumulada. L'emoció és viva quan canten els apòstols una partitura difícil. La presència propera de la Imatge de la Mare de Déu Iluminosa, envoltada de flors, envoltada de tanta gent que la festeja. És impactant, encara per a un foraster. Tota la preparació material per l'èxit de la festa és molta, però la preparació espiritual és encara més important: El Quinari, la para-litúrgia penitencial, l'ambient pietós que es respira durant tota la diada fa que la festa esdevingui una festa gran. és també una ocasió pel r*ecord*, per fer memòria de tantes generacions que ens han llegat aquesta tradició centenària i a tants dels nostres avantpassats que coneixem pels llibres Avui som nosaltres els continuadors i estic segura que, malgrat els temps actuals, continuarà amb els nostres fills i néts. I la raó és molt senzilla: necessitem aquest suport espiritual que trobem en la Mare de Déu en moltes ocasions de la nostra vida."

■ **Ens podeu parlar del vostre record de les processons d'abans? Eren molt diferents?**
"La veritat és que no recordo una processó tan llunyana ni diferent de com és ara. Segurament que ha sofert petites variacions."

■ La processó us agradava més abans o preferiu la d'ara?
"En aquesta Cofraria, com en d'altres, els canvis es fan i per millorar l'organització espiritual o material recordem la vinguda de l'enllumenat elèctric, l'adopció de la *Paralitúrgia Penitencial.*"

■ Quin és el moment més emotiu?
"El moment més emotiu, penso que no és un de sol. Són molts els que fan vibrar la ment i el cor. Aquí, cada un troba els seus moments. L'impacte no és igual per a tots, sinó per a cada un."

■ En aquella entrevista del 2007, ens va revelar un secret: practicava ioga. Encara és iogui?
"Doncs sí, practico loga de fa temps i encara ho segueixo fent."

■ També ens va dir que procura adaptar-se als nous temps perquè ni cos ni ment no es rovellin, una constant de la seva vida: va dir que ha procurat sempre adaptar-se als nous temps, com ara que va començar a conduir el 1930. Què en pensa de l'actual situació política que viu el país, de la situació econòmica i de tots els escàndols que vivim?

"És cert que vaig començar a conduir als 13 anys i que treballo amb ordinador des de fa temps. També que vaig fer dos viatges humanitaris, 1995-96 a Croàcia amb una ONG francesa "*Catalogne Croasie*" els anys de la Guerra dels Balcans (1991-2001). Aquestes i altres activitats han estat oportunitats de la vida, d'una llarga vida. Sobre l'actual situació penso que és un "canvi d'etapa històric". Una situació de trànsit a una nova que encara no hi hem arribat. Tot canvi es traumàtic. I el que ens toca ara. El futur és encara una incógnita."

Salvador Garcia-Arbós
Vocal d'Història de la VCMDDB

Processó dels Dolors, 1963.

L'ANY DE LA FE I LA CONGREGACIÓ DELS DOLORS DE BESALÚ

La vella Europa d'arrels cristianes, ara sembla créixer al marge d'aquests orígens. La nostra fe cristiana es troba en un moment de fragilitat i necessita ser cuidada. Ens convé enfortir i renovar el veritable nucli de la nostra fe, o qui sap si fins i tot hem de descobrir-lo per primera vegada.

Als congregants de la Venerable Congregació de la Mare de Déu dels Dolors de Besalú, la fe ens arriba especialment per tradició de pares a fills i de generació en generació, a partir d'una experiència original.

L'Any de la Fe s'inicia l'onze d'octubre de 2012, convocat pel Sant Pare Benet XVI en la seva carta apostòlica *Porta Fidei* (La Porta de la Fe) i finalitza el 24 de novembre de 2013. L'església fonamenta el seu missatge en què l'Any de la Fe ha estat convocat amb la intenció d'ajudar a tots els creients en Crist perquè la seva adhesió a l'Evangeli sigui més conscient i vigorosa i susciti en tot creient l'aspiració a confessar la fe amb plenitud i convicció renovada, amb confiança i esperança. L'objectiu principal és que cada cristià pugui redescobrir el camí de la fe per posar a la llum, sempre amb més claredat, l'alegria i el renovat entusiasme de la trobada amb Crist, i que sigui una ocasió propícia per a intensificar la celebració de la fe en la litúrgia, especialment en l'Eucaristia: redescobrir-ne els continguts, exposats principalment en el Catecisme, i donar-ne testimoni.

El nostre bisbe Francesc, en l'homilia del començament de l'Any de la Fe (21 d'octubre de 2012), enunciava que " la fe és un do de Déu que demana una resposta lliure de cor, de tota la persona. Cal que la fe viscuda sigui una fe confessada, testimoniada amb la vida, certament, però avui també amb la paraula. Cal donar raó de la nostra fe d'una manera entenedora i significativa. Cal proposar la fe perquè és el millor tresor per viure. Aleshores, proclamar la fe és un acte d'amor envers les persones".

Veritablement, després de reflexionar en aquests missatges, als fidels ens cal treballar per posar realment a Crist al centre de la nostra vida cristiana i creure en el Déu ressuscitat. És allò que diu també l'Evangeli de Sant Joan al final del pròleg: "A Déu, ningú l'ha vist mai: el seu Fill únic, que és Déu i està en si del Pare, és qui l'ha revelat" (Jn, 1,18). Més endavant, en el mateix Evangeli, Jesús en un diàleg amb els apòstols diu: "Felip, fa tant de temps que estic amb vosaltres, i encara no em coneixes? Qui m'ha vist a mi ha vist el Pare. Com pots dir que us mostri el Pare?" (Jn 14,9).

El compromís fonamental del cristià ha de ser el de viure la fe de debò. Sant Agustí deia: "Estima i fes el que vulguis" i aquí seria com dir "creu i fes el que vulguis".

Els congregants de la Venerable Congregació de la Mare dels Dolors de Besalú viuen fonamentalment la fe d'acord amb el que és una verdadera delícia espiritual: la Regla de Vida de l'Orde Seglar dels Servents de Maria, amb els seus pilars fonamentals:

La Inspiració Mariana: En la Verge, per virtut del seu privilegi s'hi troba l'ajut per arribar a Déu. Ella constitueix un privilegiat transmissor de la nostra fe.

L'oració: Ens genera una disposició interna que permet donar llum i entendre

el missatge de Déu i ens ajuda a tenir fe en la seva paraula. La qüestió central de la pregària és la recerca i l'espera de la mateixa realitat de Déu.

La vida fraterna: És la vida que es basa en el testimoniatge de la nostra fe en la vida familiar i social, el fet d'estar obert i ofert als altres i que no es redueix en el procediment moral, sinó que inclou el contingut vivencial de participació. Certament que si un cristià que només tingués, com a base, la fe en Déu però s'oblidés de l'home, entraria simplement en una contradicció. La fe en Déu i la fe en l'home van intrínsecament lligades. La fe en Déu significa compromís amb els homes i fe en les seves possibilitats. Des del Cristianisme, precisament, s'intenta equilibrar aquestes dues formes de fe. La fe en Déu ha de portar cap a la fe en l'home, però la fe en l'home i en la capacitat d'estimar de l'home pot ser un punt de partença de la fe en Déu, que al capdavall, vol dir una exercitació constant en l'existència cristiana en que el respecte actiu vers la persona és determinant.

La fe s'ha de presentar com una afirmació de l'existència. Així ho manifestava el poeta Joan Maragall: "Estem cridats a l'eternitat, però l'eternitat ja comença aquí. Pensem en l'eternitat com allò que ve després, la qual cosa és una contradicció, perquè si és etern no ve ni abans ni després: l'eternitat ja és."

La teologia actual expressa la idea que a vegades el cristià es centra tant en els aspectes exteriors de la fe (estructures, projectes, normes, estils de vida...) que corre el risc de viure un cristianisme sense Déu. Déu és el primer que té fe en l'home, creu en ell, no tan sols perquè el crea, sinó perquè el crea amb la certesa de no morir mai.

En les estones d'oració personal cal reflexionar sobre la nostra fe, tal com expressa Sant Agustí, en el *De Praedestinatione Sanctorum*, II,5: "Una fe no reflexionada deixa de ser fe, donat que ningú no pot creure en quelcom si, abans, no està convençut que ha de creure-ho".

Hi ha un fenomen que és ineludiblement antropològic: la recerca del sentit de la vida. L'ésser humà no tan sols viu de coses, d'objectes i de reconeixements, sinó que necessita donar sentit al seu viure. Des de la perspectiva cristiana, allò que fa que la vida mereixi ser viscuda malgrat tots els entrebancs i dificultats que comporta, és haver trobat el verdader sentit de la fe. Per als cristians, el que és essencial, és saber-ne donar testimoni en un món tan aparentment buit de sentit.

Jordi Juncà i Parés
Mestre de Cerimònies de la VCMDDB

EL SETÈ DOLOR DE MARIA I EL SANT SEPULCRE DE PALERA

Grafisme utilitzat en l'antic manual del congregant de la VCMDDB.

EL SETÈ DOLOR

Et posuit eum in monumento, i van posar-lo en un Sepulcre (Joan 19, 38-42).

Així comença el Setè Dolor de Maria Santíssima i l'últim de la Corona Dolorosa:

Setè Dolor: *Maria lliura Jesús al Sepulcre, tot esperant en soledat, la Resurrecció*.

Un temps en el qual Maria esperaria en soledat, amb tristesa i desconsolada, una vegada el seu fill fou sepultat. Quin últim patiment, d'espasa travessant el seu cor, tot acaronant-lo i acomiadant-se terrenalment del seu fill, recordant tots els moments amargs viscuts durant la seva passió i mort. Moments de dolor, silenci i espera, però també de pregària i de record cap al fill difunt. En tot, Maria tenia l'esperança en la Resurrecció del fill de Déu que es va fer home per a salvar-nos. Altrament, Maria es devia trobar entre la trista pèrdua d'un fill i el fet de conviure amb aquells qui el van matar... quina força Maria ens dóna en aquests moments, compassiva amb tot i amb tots, entre el dolor i l'esperança.
En les Cobles Devotes dels Set Dolors de Maria Santíssima del (s. XVII), de la Vila Comtal de Besalú, diu així el Setè Dolor:

Al Setè Dolor se us doblaren els dolors i l'amargura quan ja dins la Sepultura Jesús Vostre fill tancaren. Oh que sola us sentíreu Mare, trista i amorosa.

Verge i Mare Dolorosa socorreu aquell qui us crida.

És segurament en aquest Setè Dolor, on l'enllaç de la Venerable Congregació de la Mare de Déu dels Dolors de Besalú (VCMDDB - any 1699) amb el Sant Sepulcre de Palera es materialitza amb una forta unió. Palera representa des de fa molts segles un Dolor de la *Mater Dolorosa*. Aquesta vinculació porta a la ferma devoció al Sant Sepulcre, una devoció a Besalú que ha fet que molts fidels, al llarg de la història, hi

Quadre del Setè Dolor del s. XVIII, pertanyent a la Venerable Congregació.

hagin anat en romeria. Afortunats per la curta distància que ens separa de la Vila Comtal del vell Priorat, sempre ha sigut motiu de visita de famílies, escolars, fidels,... tot fent camí a peu cap a Palera.

DEVOCIÓ AL SANT SEPULCRE

Sepulcrum Domini, Sepulcre de Jesucrist o Sant Sepulcre, representant l'escena del Crist Jacent (mort) al Sant Sepulcre durant els dies Sants. Aquest va esdevenir la seva presència més notable, com a figura destacable entre els fidels a partir del (s. XIII), potser per il·lustrar millor les representacions o per a les devocions dels fidels, aquests Sants Sepulcres es crearen molt abans que moltes confraries de les nostres contrades. Com a mostra, un dels Crists Jacents més antics és el Crist del Sant Enterrament (s. XIV) obra d'Eloi de Montbrai, el qual està ubicat a la Basílica menor de Sant Feliu de Girona.
Girona cada any celebra la Processó del Sant Enterrament el divendres Sant, reviu el drama de la passió i mort de Crist. En aquesta, la Confraria del Sant Sepulcre amb el Pas dels Perfums, la Guàrdia i el Pas del Sant Sepulcre continua exaltant i representant aquesta escena amb total devoció i honor.

La necessitat de representar, durant els dies Sants, la sepultura de Jesús en els dies d'impàs entre la passió i mort i el Diumenge de Resurrecció, el Crist

Jacent dins d'una urna protectora començava a introduir-se en les representacions religioses cristianes, ja podia ser el Crist tot sol o amb grup escultòric, representant al voltant d'aquest els personatges evangèlics de la sepultura de Jesús, com Josep d'Arimatea, Nicodem, Maria Salomé, Maria de Cleofàs, Maria Magdalena, la Verge Maria i Joan l'Evangelista, entre d'altres dones i homes que acompanyaven el cos mort de Crist cap a l'interior del Sepulcre. Representació seguint el ritual funerari de l'època, de neteja del cos i perfumat amb aromes tot envoltat amb un llençol. És en aquest moment, en què la pèrdua del Messies i Fill de Déu semblava tot acabat... però Maria, amb el seu gran cor de Mare i la seva Fe en Jesucrist, no podia oblidar la promesa del seu Fill: *al tercer dia ressuscitaré* (Mateu 27, 63).

Grafisme il·lustrat al quadre de l'acta de consagració, de la Basílica del Sant Sepulcre de Palera.

Sant Sepulcre del s. XIX que va pertànyer als meus besavis i que ara tinc l'honor de custodiar.

El Crist Jacent, com a simbolisme i dramatúrgia de la representació del cos de Crist mort i que ha de ressuscitar, la devoció popular el venera i se'l vetlla tot simbolitzant la sepultura temporal de Jesús durant els dies Sants. Aquests dies, el Sant Sepulcre il·lustra molt bé aquesta celebració de Setmana Santa i la més important: després de la passió, mort i l'espera dins el sarcòfag, arriba la Resurrecció! Moment que esdevé especial a la devoció dels fidels creients cristians: celebrar, anunciar i viure el Crist Ressuscitat.

EL SANT SEPULCRE DE PALERA

A l'any 1085 (s. XI) en què fou consagrat el nou temple Basílica pel bisbe de Girona Berenguer Guifré, assistit per l'arquebisbe de Narbona i pels bisbes de Carcassona, Magalona, Barcelona,

Elna i Albó, així com l'abat benedictí de Santa Maria de la Grassa (Llenguadoc-Rosselló) on la presència d'aquest llunyà monestir benedictí pot tenir l'origen en els goigs de Sant Domènec, on segons aquest, havia predicat a la Grassa. Amb un dels patrocinis més destacats, de la nova Basílica, per part del senyor de Palera Arnald Gonfred i la seva muller Bruneguilda que foren el nexe d'unió de la nova fundació del Priorat. Ens preguntem des de fa temps si l'origen del Priorat fou el Castell de Palera, l'anomenat *La Masó*, a tocar de l'església de Santa Maria, però aquí queda el dubte de l'origen. L'altre dubte és el per què de les advocacions de Sant Salvador i de Sant Domènec i les circumstàncies que van decidir de construir la nova Basílica...

En el testament del Comte de Besalú i Bisbe de Girona, Miró II, en el 977 (s. X) hi podem trobar ressenyes molt inicials; també en un altre document del 1075 (s. XI), podem veure citats ja límits de noves terres del nou temple Basílica. El Sant Sepulcre de Palera ha estat un lloc on molts dels nostres ascendents hi han pregat, reflexionat i demanat les indulgències atorgades a aquest vell Priorat, fet pel qual, va esdevenir un gran centre de pelegrinatge, de devoció i s'aconseguien similars indulgències i gràcies, com: el fet de viatjar, visitar i pregar a Terra Santa (concretament al Sant Sepulcre de Jerusalem), així com el dret d'asil d'immunitat en una àrea de 30 passes al voltant del conjunt del priorat, entre d'altres...

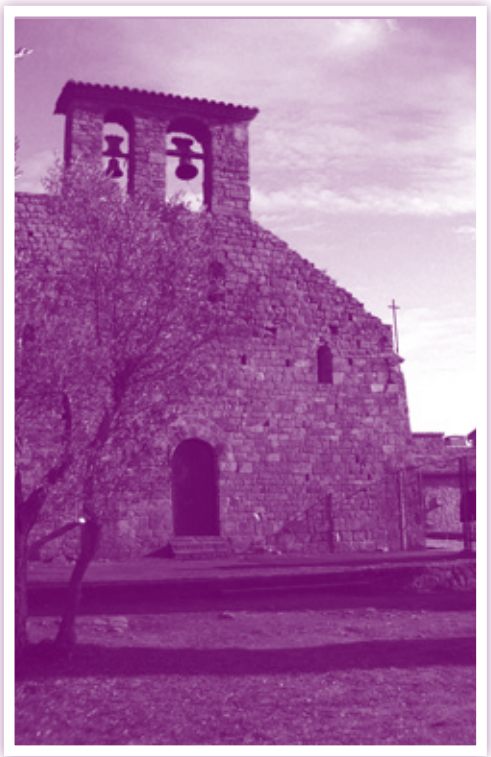
El Crist Jacent de Palera

Aquestes van ésser concedides per les autoritats eclesials davant la impossibilitat de viatjar durant l'edat mitjana a Jerusalem, ja que per a aquelles dates (s. XI al s. XIII), l'ocupació era total pels turcs seljúcides. Actualment resten encara vigents aquestes indulgències i perduren, ja que no hi ha hagut cap notificació eclesial dient el contrari. Després de la consagració, amb el temps, la Basílica fou confiada a l'Orde Eqüestre del Sant Sepulcre de Jerusalem (OESSJ) on molts cavallers sepulcristes hi trobaven el lloc idoni pel recolliment i la custòdia. Palera està situat en un punt lleugerament elevat a uns 265 m d'altitud, a la falda del Mont i de la vall del Capellada, on també hi trobem el torrent que dóna origen al seu nom. Forma conjunt romànic amb l'església parroquial de Santa Maria, que està a uns metres de distància, on a dins hi podem contemplar la imatge de la Verge del Bell Somriure (s. XIV).

Amb el temps, el pas de diferents Priors: de Banyoles, Santa Maria d'Arles, Ripoll, Sant Cugat del Vallès,... i en algun moment del (s. XIX), entre el 1810 al 1815, el Priorat ja va dependre de la Vila Comtal de Besalú, concretament de Sant Pere de Besalú i durant l'abadiat de l'abat reial fr. Melcior de Rocabruna i Taverner (1798-1835), segurament va rebre el Priorat de Palera en unes circumstàncies molt difícils i dures, dona-

da la "Guerra del Francès" (1808-1814). Durant la guerra civil del 1936 (s. XX) aquest fou saquejat i ja en el 1958, va començar un procés de restauració inicial que l'aniria transformant arquitectònicament en el magnífic i esplendorós Priorat que fou. Fins a dia d'avui aquesta devoció s'ha mantingut i perdurarà encara, hom es pregunta: Què tindrà Palera, que un s'hi senti tan bé? estarem d'acord que tots els que el visiten experimenten les mateixes sensacions de benestar i de pau. És un entorn i espai que convida a la reflexió interior, al recolliment més profund. L'actualitat del Sant Sepulcre de Palera, parròquia de Lligordà i terme municipal de Beuda, passa per un altre bon moment i és el de la finalització de les obres de restauració i consolidació de tot el conjunt monumental, sobretot en recuperar i donar vida a les dependències del monestir: el claustre, l'aula capitular, sales d'ús cultural, equipaments de serveis,... així també com la restauració total del Crist Jacent.

El proppassat dia 15 de desembre de 2012 (s. XXI) fou el dia de la inauguració oficial, on a partir d'aquesta data, podem contemplar ja amb tota la seva bellesa un equipament majestuós amb tots els serveis per a afrontar el nou segle i deixant-lo, als nostres descendents, en unes condicions immillorables per a la continuació de la custòdia del Sant Sepulcre. De ben segur que aquesta última restauració ha estat un bon exemple de treball en equip, amb tota la bona gestió i professionalització que requeria aquesta intervenció d'un espai únic, especial i irrepetible pels que l'estimem.

Joan Balateu i Gelada
Vocal de Comunicació de la VCMDDB

Antic segell de la Basílica
del Sant Sepulcre de Palera.

PROGRAMA D'ACTES DEL QUINARI I DE LA FESTIVITAT

CELEBRACIÓ COMUNITÀRIA DE LA PENITÈNCIA

DIVENDRES, DIA 15

VESPRE

● A 2/4 de 8, celebració comunitària de la Penitència a Sant Vicenç.

QUINARI DEL 18 AL 22 DE MARÇ DE 2013

DILLUNS, DIA 18

VESPRE

● A les 8, Corona dels Dolors i missa amb homilia.
Predicador: **Mn. Joan Naspleda**, Canonge Lectoral de la Catedral de Girona i Delegat Episcopal del Patrimoni Cultural.

DIMARTS, DIA 19

VESPRE

● A les 8, Corona dels Dolors i missa amb homilia.
Predicador: **Mn. Jordi Font**, Rector del Seminari de Girona i rector de la parròquia de Fontcoberta. Canonge de la Catedral de Girona.

DIMECRES, DIA 20

VESPRE

● A les 8, Corona dels Dolors i missa amb homilia.
Predicador: **Mn. Jordi Callejón**, rector de Sant Jaume de Salt i Delegat Episcopal de Pastoral amb Joves.

DIJOUS, DIA 21

VESPRE

● A les 8, Corona dels Dolors i missa amb homilia.
Predicador: **Mn. Joan Baburés**, Canonge-Arxiprest de la Catedral de Girona i rector de la Basílica de Sant Feliu de Girona.

FESTIVITAT DE LA MARE DE DÉU DELS DOLORS

DIVENDRES, DIA 22

MATÍ

● A les 12, MISSA SOLEMNE, amb acompanyament d'orquestra i cant dels Goigs.

Predicador: **Mn. Martirià Pla i Carré**, rector de la Parròquia de Sant Vicenç de la Vila Comtal de Besalú i Corrector de la VCMDDB.

Seguidament, el Prior de l'any passat, el Sr. Francesc Grau i Gratacós farà lliurament del penó al Prior d'enguany, la Sra. Montserrat del Pozo i de Ferrer, Vda. de Mir.

TARDA

● A 2/4 de 5, a l'església de Sant Vicenç, conclusió del Quinari amb Corona dels Dolors, sermó i cant de la *Salve* pel Cor d'Apòstols acompanyats per l'orquestra Costa Brava.

● Tot seguit, entrada de Novicis i Professió de Congregants.

VESPRE

● A les 7, missa amb acompanyament del Cor Parroquial.

● A 2/4 de 9, el Cos d'Estaferms i el Maniple de Manaies desfilaran pels diferents carrers de la població i aniran a cercar el Prior i les autoritats de la Comtal Vila, respectivament.

● Tot seguit, a la plaça de la Llibertat, es lliuraran els premis del *Quart Concurs de Dibuix de la Processó de la Mare de Déu dels Dolors de Besalú*. I també es lliurarà un guardó a en **Manel Juncà i Ramon** i a en **Martí Guillamet i Gala** del Maniple de Manaies, en reconeixement pels seus 15 anys de participació a la processó.

● A les 9, sortida de la PROCESSÓ des del monestir de Sant Pere, que seguirà l'itinerari acostumat pels carrers i places de la vila.

● A la plaça de la Llibertat el Cor d'Apòstols cantarà, com cada any, la *Salve*, amb l'acompanyament de l'orquestra Costa Brava, i seguit de l'*Acatu* pel Cos d'Estaferms.

● Seguidament la processó continuarà per fer l'entrada a l'església de l'antic monestir de Sant Pere.

Durant el comiat, s'entregarà un present pels seus 15 anys de participació a la processó, a **Narcís Lagares i Corominas** del Cor d'Apòstols.

● En acabar la processó, acompanyarem tots plegats el Prior a casa seva per tal d'escoltar el seu discurs d'agraïment i de comiat.

● Enguany tindrem l'honor d'èsser acompanyats a la Processó pel Bisbe Emèrit de Girona **Rvdm. Mons. Carles Soler i Perdigó**.

ELS MEUS RECORDS

Des de ben petit he participat en un acte molt emblemàtic que es fa a Besalú. És la processó dels Dolors. Recordo, fa molts anys, en el pati de les escoles, on ara hi ha l'aula de P5, veure-hi uns nois que «jugaven amb unes llances». Eren els manaies i els estaferms assajant dies abans del dia de la processó. Eren temps en els que el record d'una guerra passada encara era present, la tele ens bombardejava amb pel·lícules de guerra. Sempre hi havia uns "enemics" que atacaven, i jo pensava: si a Besalú ens ataquen els "enemics", qui ens ha de defensar? La resposta, i per aquest ordre: en primer lloc la guàrdia civil, i si falla, els manaies i els estaferms. I deia, jo vull ser algun dia manaia.

Quan era un xic més gran, devia tenir uns deu anys, vaig tenir la primera participació activa en la "processó", així que vaig fer de prior, no sé com m'ho faig, però moltes vegades començo les coses per la teulada, però no va ser en la processó dels "grans", sinó en la processó dels petits. Si mal no recordo es feia en lloc del dia dels Dolors, el Dijous o el Divendres Sant per la tarda. Amb l'acompanyament d'en "Jandro" i d'en Lluis vaig fer un pregó de veritat i amb el "pendó" penjat a la finestra de casa, a les "cases barates". En aquest fet debia començar la meva carrera d'"enrotllador" professional.

Els nois grans, que devien tenir quatre o cinc anys més que jo, organitzadors de

l'acte, passaven el barretet i un cop acabada la processó ho celebràvem amb un berenar. Ho vam fer en un local que algun veí ens devia deixar en el Firal. Una imatge que em ve a la ment és que els "grans" fumaven.

Pocs anys més tard, devia ser quan tenia 14 anys, en Manel em va dir si volia ser manaia, segurament no li vaig saber dir res, però per la cara que hi devia fer ja em devia posar una llança a la mà. Vam començar a picar i a marcar el pas. Per aquelles dates vàrem començar uns quants del meu barri, crec recordar, en Pere, en Jaume i en Salvador, però aquest va decidir "enrolar-se" amb els patrup-patrup. Un comentari que li havia sentit dir era que els estaferms mai desfilarien com els manaies ja que nosaltres estàvem sotmesos a una "férrea disciplina militar". No sé si a partir del primer any, però durant molt de temps els assajos els fèiem a la piscina.

Des d'aquell moment la processó, i concretament obrint el pas formant part del manípul de manaies, m'ha acompanyat amb totes les coses que he fet a la vida. Molta gent em coneix corrent, ja que fer de manaia va començar molt abans que em dediqués a córrer.

Al principi els manaies eren quinze, el "capità", que de vegades era el centurió; l'esport, de fet el que porta l'estendard SPQR; el tambor, que l'havíem de cuidar molt ja que si es feia malbé no en tindríem cap més; i dotze manaies, els de la llança. Des de llavors hem anat creixent amb més manaies, el tambor ha passat a ser una banda, la banda hi ha afegit instruments, els pifres, d'estendards n'hi ha més... També he viscut l'evolució dels vestits. Vam passar de tenir unes cuirasses que semblaven de cartró (eren de ferro, vos ho puc confirmar) a tenir unes cuirasses brillants. Vam passar d'uns vestits vermells i blancs, que m'agradaven molt, a uns de feltre groc, no del tot còmodes, encara que t'hi acabaves acostumant, aconseguit tot plegat a cop de quines.

Una cosa que ens feia molta il·lusió era sortir a desfilar en trobades d'altres contrades. En vam fer una els primers anys a Banyoles en la que ens vam fer un fart de caminar i vam arribar de fosc fins cap a la Puda. Jo estudiava a Banyoles en aquelles dates i al tornar a l'estudi uns companys em van dir: els de Besalú anàveu molt escatxarrats, però n'hi havien uns de blancs, darrere, que... Segurament degut a això per Nadal ens vam fer emprenedors en negocis lúdics i d'atzar de bingo i lotería. Més tard, en el cinquantè aniversari del maniple de Banyoles, ja més proper en el temps, també ens van fer voltar i caminar molt. També en recordo una, a Sant Hilari, tot i que no hi vaig ésser ja que tenia una regata de rem a Mequinença. La feta s'ha explicat tantes vegades que és com si hi hagués estat. Els estaferms després d'una desorganització organitzada amb el comandament desespe-

rat i sota la direcció del general atzar, van crear una figura irrepetible que va fer que el públic irrompís en una forta ovació i aplaudiments que els manaies per molt que ens hi hem escarrassat no hem pogut emular mai.

Ja que parlem de figures, el manaies a part de marcar el pas lent, el ràpid i la portuguesa (pas que a mi m'agrada especialment), feien la creu. En Manel va introduir una figura anomenada "barrila" que després de fer 15 passes aconseguíem, a pas lent, canviar de costat. Sembla ésser la resta de maniples de les contrades l'han volgut emular i no ho han aconseguit mai. També en fem un que es diu la roda, normalment el fem a la plaça per entretenir al personal, mentre la resta de la processó va arribant, confesso que és el pas que m'agrada menys, sobretot quan no hi som tots per assajar-ho. Tot i així, el pas que ha tingut més éxit, o sigui, el que ens ha ovacionat més el públic, és un que no té nom, que el vam inventar (o millor dit copiar) i assajar (sobre la marxa) a la trobada de Camprodon, que tracta de fer el mateix que a la bar-

rila, però en pas ràpid, o sigui, canviar de cantó amb dues passes.

Probablement la trobada més recordada per tots nosaltres és la que vam fer a Besalú l'any 2000. En Francesc Mauri el dijous abans, quan feia el "temps a la carta" i la gent li preguntava, diumenge a la tarda a Besalú? la resposta va ser, plourà. I tot i que "hasta" teníem "xubasqueros" per a tothom, doncs, senyor Mauri, no els vam haver de menester. Per mi un moment especialment emotiu va ser l'entrada al Prat de Sant Pere amb el pas de la "portuguesa" formant files de quatre. Podeu reviure-ho a http://300aniversari.besalu.org

Aprofito per explicar que he procurat participar sempre en la processó i alguna vegada he hagut de fer alguna "martingala" per poder arribar-hi a temps. La setmana abans de Setmana Santa acostumava a aprofitar-se en els instituts de secundària per fer els viatges "d'estudis" de final de batxillerat o de COU. L'any 90 el vam fer a Andalusia. Érem dos professors i un autocar ple de noies i nois. L'últim dia abans de la tornada (dia dels Dolors) érem a Granada, jo vaig anar cap a l'aeroport, deixant tots els alumnes amb l'altre professor (eren altres temps) i els meus pares em van anar a buscar a Barcelona per poder sortir puntual a la processó. L'any següent el mateix, però aquesta vegada a Holanda i el dia del Dolors sortia de París rumb Perpinyà per poder ser a Besalú per recollir el casc que m'acreditava com a manaia de 15 anys i desfilar després. L'any següent érem a Pisa,

aquesta vegada no hi havia avió. Tota la nit fent esforços perquè el xòfer de l'autocar no s'adormís (i jo tampoc) fins arribar al punt del relleu de conductor i així poder arribar a Girona el dia dels Dolors i poder gaudir de nou de la processó. He de reconèixer que a la plaça tenia feines a aguantar-me dret i no caure adormit.

Poder estar a primera fila escoltant la Salve des de tan a prop és un gaudi que no es pot pagar amb diners.

Un secret, no ho diguis a ningú: Al principi per tornar a l'església de Sant Pere un cop baixat el carrer del Canó es trencava cap a Can Gil i cap a la plaça de Can Clotes per tornar pel carrer del Forn. El dia que es va deixar de fer i es va enfilar directament cap al Prat de Sant Pere la humanitat va fer un gran avenç. Almenys la part de la humanitat que fem la processó.

També he d'afegir que el dia de la processó, per molts de nosaltres, sinó per tots, són moments emocionalment molt forts recordant a persones molt properes que ja no hi són, però que sempre ens hi acompanyaran dins dels nostres cors i que cap any deixarem de pensar-hi.

En una època en què l'efímer és la moda i la tradició sembla sobrar, hem de procurar que la processó dels Dolors amb una antiguitat documentada de més de 300 anys, perduri entre tots i sobretot no oblidar que el que fem és recordar uns fets que van passar fa més de 2.000 anys que ens van donar, perdó, sentit i esperança a les nostres vides.

Jordi Lagares i Roset
(www.lagares.org)

TESTIMONIS DE BESALÚ. LA FESTA DELS DOLORS

NATÀLIA GRATACÓS I ROCA (30 ANYS)

■ Com participes a la Processó dels Dolors?

Jo hi participo com a espectadora, la miro des del Prat de St. Pere quan surt, i llavors des del balcó de l'Ajuntament.

■ És especial la Festa per tu?

Sí, aquesta Festa dels Dolors és una tradició molt especial per Besalú i m'agrada participar-hi.

■ Què és el que més t'agrada del Dia dels Dolors?

Quan des del balcó de l'Ajuntament sento la Salve amb la Plaça plena de gent, la veritat és que m'impacta. És un moment molt emocionant.

MARI TORRES I GONZÁLEZ (45 ANYS)

■ Com participes a la Processó dels Dolors?

Vivint-la i sentint-la. Es respira una ambient diferent, durant el dia m'agrada passejar-me pel poble, assistir a alguns dels actes que es fan i evidentment acabar seguint la Processó.

■ És especial la festa per tu?

Sí, com a festa religiosa que és, però sobretot com a festa tradicional que forma part de la cultura del nostre poble fa més de 300 anys. M'enorgulleix pensar que s'ha mantingut durant tants anys i que continua amb el mateix esperit i la mateixa devoció per part de molta gent.

■ Què és el que més t'agrada del Dia dels Dolors?

La Processó, amb el silenci i la devoció que s'hi respira. Però un dels moments més especials per a mi és quan a la plaça Major es congrega tot el poble per escoltar el cant de la Salve, que any rere any m'emociona i em posa la pell de gallina.

DANNY BALÉS I JUANOLA (47 ANYS)

■ Com participes a la Processó dels Dolors?

Sempre he participat directament representant algun personatge, actualment com a membre de l'Ajuntament, i poques vegades com espectador. Són visions diferents i totes elles satisfactòries.

■ És especial la festa per tu?

Sí, i molt!!! Potser amb un sentit diferent al que representa per a molts, valoro més el concepte tradicional i sempre respectant les religions. Tot i que són conceptes diferents comparteixen el mateix sentit d'unió i festa que representa per a Besalú i la seva gent.

■ Què és el que més t'agrada del Dia dels Dolors?

En general, l'ambient de festa que es manifesta en la majoria de famílies del poble i la capacitat de reagrupar any rere any a molta gent de fora, que també es fa seva aquesta diada.

LA MEVA DEVOCIÓ A LA VERGE DELS DOLORS

Tots els retrats de l'esposa es refereixen a la mateixa persona, però sempre n'hi ha algun que ens agrada més que els altres i és el que portem en la cartera; el mateix ocorre si es tracta del retrat d'una mare, de les filles o de les nétes. Alguna cosa similar ocorre amb les devocions a la Verge: totes elles es refereixen a l'única Mare de Déu, però sempre n'hi ha alguna a la qual tenim més devoció, a la qual potser portem també en la cartera o en el cor.

La meva devoció a la Verge dels Dolors ve des de lluny; en la meva infància –anys quaranta del passat segle– al meu poble era tradicional el novenari a la Verge dels Dolors, la imatge de la qual ocupava la capella més gran de les laterals de l'església parroquial; més d'una vegada em vaig arribar a adormir en la novena fent d'escolanet.

Aleshores –era època de postguerra i de penúria econòmica– les primeres comunions es feien a la festa de l'Ascensió, si es podia anar vestit de blanc; els que no podien permetre's aquest tipus de vestits feien la primera comunió el divendres anterior al diumenge de Rams, festa de la Verge dels Dolors. Per això la meva primera percepció sobre aquesta Verge va ser que era la Verge dels pobres. I encara que a mesura que vaig anar creixent la meva devoció es va anar fent, diguem que més teològica, vaig començar a veure-la com la Mare de tots, en el meu subconscient sempre li vaig atribuir una especial preocupació pels pobres i els que sofreixen algun tipus de tribulació. Referent a això haig de dir que quan vaig començar a interessar-me per la Venerable Congregació de la Mare de Déu dels Dolors de Besalú, em va agradar saber que entre les finalitats de la mateixa estigui la de **"Fomentar, entre els congregants, la pràctica de serveis gratuïts a col·lectius necessitats, amb insuficiència de recursos o malalts, siguin o no congregants, i promoure el voluntariat social ben organitzat destinat als col·lectius esmentats"**. Possiblement sigui aquesta, entre totes les finalitats de la Congregació, la que més em va impactar perquè des de fa 25 anys em dedico a aquesta mateixa tasca com a voluntari al Banc d'Aliments de les Comarques de Girona.

De totes maneres, des que vaig començar a llegir i meditar assíduament els Evangelis, la imatge de la Verge dels Dolors que més predomina en el meu cor és la de veure-la al peu de la Creu al costat de Sant Joan; perquè precisament en aquest moment i a través d'aquest apòstol, és quan Jesús ens la dóna com a Mare nostra; no podia

deixar-nos millor herència: la Mare de Déu," l'omnipotència suplicant", és també la nostra mare. Mare de tots; de pobres i de rics, perquè les mares volen a tots els fills per igual, encara que prestin major atenció i cura als més necessitats.

El meu interès per la Venerable Congregació de la Mare de Déu dels Dolors de Besalú va començar quan assistint en el Monestir de Sant Pere al funeral del pare d'un antic alumne, al final de la Missa, es van llegir unes paraules escrites pels fills del finat, en les quals aquests recordaven el molt que devien al seu pare, agraint-li de forma especial la devoció que els havia inculcat a la Verge dels Dolors, de la qual eren congregants, ressaltant el molt que aquesta devoció havia influït en la seva vida espiritual. De debò que va ser un detall que em va impactar i va despertar la meva curiositat.

Poc després la família d'un altre antic alumne amb la qual m'uneix gran amistat, en comentar-los aquest succés em va convidar a participar en la processó dels Dolors; haig de reconèixer que vaig trigar una mica a acceptar aquesta invitació, però des que ho vaig fer per vegada primera, em va impressionar tant que des de llavors –d'això fa ja uns quants anys– procuro assistir a la mateixa cada Divendres de la Setmana de Passió.

Em va impressionar tot: el respectuós silenci en què transcorre –que personalment aprofito per resar les tres parts del Rosari– el profund significat evangèlic de tots els passos, la bellesa dels cants, especialment el del Stabat Mater i el de la Salve, la vistositat que li confereixen la participació dels Manaies i els Estaferms amb les seves precioses i ben assajades evolucions, etc. Bé es pot dir que tots els elements de la processó contribueixen eficaçment a la dignitat de la representació del misteri de la Passió, constituint el millor dels pòrtics de la Setmana Santa. No en va la Bellesa és un dels atributs de Déu, i les coses belles, com la Processó dels Dolors de Besalú, quin dubte cap que apropa a Déu.

No voldria acabar aquestes reflexions personals sense fer referència a un altre aspecte: la imatge de la Verge dels Dolors de Besalú, ens mostra Maria amb el seu fill mort en els seus braços, després del descendiment de la creu. Em fa recordar un altre succés de la meva infància; es tracta d'una historieta piadosa que ens van explicar en la classe de catecisme. Era un lladre que volia molt a la seva mare i quan aquesta estava morint, li va demanar al seu fill que resés tots els dies tres avemaries abans de ficar-se al llit. Per amor a la seva mare, així ho va fer, encara que va continuar robant. Quan a la seva vegada li va arribar la mort, en el judici, Sant Pere, en una balança, va posar els robatoris en un plat i les tres avemaries de cada nit en l'altre; la balança estava perfecta-

ment equilibrada sense inclinar-se cap a cap costat; davant la incertesa Sant Pere va cridar a la Verge per demanar-li consell, la qual en veure aquesta situació se li va escapar una llàgrima que va anar a caure en el plat de les avemaries, inclinant la balança i permetent al lladre entrar en el Cel.

Ja sé que no és més que una historieta piadosa, però particularment em suggereix que a molts de nosaltres, malgrat la nostra vida no hagi estat l'exemplar que hauria d'haver estat, potser la devoció que hàgim professat a la Verge, faci que en el moment de la nostra mort també ens aculli en els seus braços i ens ajudi a gaudir amb Ella de la vida eterna. Desitjo que així sigui per tots els congregants –i simpatitzants, com és el meu cas– de la Venerable Congregació de la Mare de Déu dels Dolors de Besalú.

Frederic Gómez Pardo

President del Banc dels Aliments de les Comarques de Girona

UN CORNETA DE LA PROCESSÓ DELS DOLORS

El dia que em varen proposar fer un escrit per la Congregació dels Dolors, em vaig sentir joiós per la confiança donada. Dit això, us explicaré una mica les meves vivències i la meva trajectòria a la processó dels Dolors.

El primer record que tinc és que quan jo tenia 6 o 7 anys, el meu avi, Pere Roca i Vinyoles, va ser el prior. Va ser l'any que jo vaig entrar de congregant, i vaig començar a introduir-me a la processó. Primer vaig portar els tres claus dels improperis; quan vaig ser una mica més gran portava una bandera dels Misteris de Dolor i tot seguit vaig entrar al grup dels Jueus. Durant uns anys em vaig desvincular de tot això, ja que vaig haver d'anar a fer el servei militar, que va ser allà on vaig aprendre a tocar la trompeta.

Quan vaig acabar de fer el servei militar, va ser quan l'Antoni Segura va deixar la plaça de Corneta. En Manel Ramon em va oferir el lloc i el vaig acceptar molt content.

La processó dels Dolors és una tradició molt arrelada al nostre poble. Encara recordo el recorregut que fèiem quan jo feia de corneta, que va ser on vaig dedicar més anys a la meva participació: sortíem de l'església de Sant Pere, tot seguit passàvem pel carrers del Forn, Ganganell, Pompeu Fabra, la carretera, baixàvem pel carrer Major i arribàvem a la plaça de la Llibertat on allà es cantava la Salve, i tornàvem cap a l'església pel carrer del Canó i del Forn. El recorregut no ha variat tant en el pas del temps. La corneta es tocava en els següents llocs: a l'entrada de carrer del Forn, a la meitat del carrer Ganganell, a la farmàcia d'ara, a la carretera, davant de

En Pere Jofre vestit de jueu

can Surroca, abans d'entrar a la plaça i a can Gil.

La meva participació a la processó com a corneta va finalitzar per poder deixar pas a les noves generacions, ja que amb el pas del temps cada vegada costa més de tocar-la i tenir un ritme, atès que no es fàcil i cal assajar uns dies abans. Després, encara vaig estar quatre o cinc anys cantant amb el grup dels Apòstols.

M'ha agradat molt ser present i aportar una mica de mi a la processó dels Dolors.

Pere Jofre i Roca

Pas del Cant de la Passió i corneta, 2012.

LA DIADA DE LA MARE DE DÉU DELS DOLORS A BESALÚ

És dilluns. I el dilluns de la setmana del Quinari, a Besalú, és un dilluns diferent i esperat. Il·lusió, nervis i entusiasme es mesclen configurant una airositat peculiar per a la nostra vila. Aquesta, per diades que marquen l'inici de la Setmana Santa, desplega els seus millors induments, la seva millor elegància i, per damunt de tot, la seva millor devoció. Són dates properes a la Festivitat dels Dolors i aquest fet provoca la cuidada preparació de tots i cadascun dels detalls que resulten exclusius per aquesta estimada setmana.

Cada dia, de dilluns a divendres, a les vuit del matí i a les vuit del vespre, el monestir de Sant Vicenç, recull, amb ànsia i excitació, les misses matutines i vespertines. Són misses remullades d'un gust íntim i entranyable. Totes les que se celebren són en sufragi dels congregants traspassats durant l'any anterior. A la missa de les vuit de la nit, amb la presència de devots a vegades inesperats i amb la companyia del Prior i dels seus set comissaris, es resa, diada darrera diada, la Corona del set Dolors i seguidament hi ha la celebració de l'Eucaristia amb homilia i predicador.

A poc a poc passen les hores i els dies i, amb impaciència d'infant, s'arriba a la meravellosa Festivitat dels Dolors. Aquesta festa farcida de tots els ingredients més buscats ofereix una impressionant i, a voltes, sorprenent manifestació de religiositat popular que es manifesta en tots i cadascun dels actes programats per aquesta lluïda jornada.

Quan el campanar de Santa Maria enceta puntualment el repic de les vuit del matí del divendres dels Dolors, a Besalú, comença una llarga i esgotadora diada. Observar el cel i mirar que el temps acompanyi és, pels més crescuts del poble, una dèria que s'anirà repetint al llarg del dia. Fregar i embellir balconades, escombrar entrades, cuinar canelons i rostit i abillar taules de menjador amb estovalles de fil blanc són feines més exclusives de les mestresses de casa. No hi ha detall que deixi pas a la casualitat ni a la ventura. El pas dels minuts obliga, menuts i grans, a apressar el ritme per no fer tard a les dotze, puntualment, que és quan comença l'Ofici Solemne del migdia. Després els assistents, amb vestimenta refinada i flaire agradable, i l'orquestra amb el seu repertori característic acompanyen el Prior de l'any anterior fins al domicili engalanat i florit del Prior de l'any en curs per fer-li lliurament del Penó. Francament és un acte senzill i planer però admirat, estimat i distingit per tots els besaluencs.

El Prior, amb cura, col·locarà el Penó en

un lloc visible i saludarà a tot el seguici que, amb silenci sepulcral, escoltarà la invitació que els farà. Pocs instants més tard, en un dels llocs més emblemàtics i únics de la casa Llaudes comença el darrer assaig, per part del Cor dels Apòstols, de la Salve que, darrerament, és observat i escoltat per un nombre cada vegada més considerable de persones. Música i veus es mesclen per configurar una barreja singular que et transporten fàcilment a entonar la melodia que poques hores més tard s'escoltarà a la plaça de la Llibertat.

És hora de dinar! Els cuinats de la diada dels Dolors no són cuinats de qualsevol mena. Les cases, per aquell moment, esguarden els millors àpats i els millors guisats. Passejant pels carrers i carrerons intueixes i ensumes unes olors francament encisadores que t'endinsaries en totes i cadascuna de les llars. La pau i la tranquil·litat reposen i ofereixen calma a la vila. Són instants familiars. Instants d'esbargiment, de tertúlia i de cava frescós.

Amb la panxa plena i alguns amb el rostre mig dormisquejat, poc a poc, es va recollint una munió de gent davant el monestir de Sant Vicenç. La missa de 2/4 de 5, on conclueix el Quinari, és el primer acte de la tarda. El rés de la Corona, el cant del Stabat Mater i de la Salve i el sermó del predicador corresponent són parts intocables d'aquesta funció. Els nervis i l'ansietat, per moments, comencen a treure el nas ja que les poques hores que manquen per a l'inici de la Processó en són el motiu. Sant Vicenç, auster i sobri, n'és l'escenari.

Més tard, acabada la missa, la Junta de la Venerable realitzarà la tradicional cerimònia d'Entrada de Novicis i la Professió dels nous aspirants a congregants. Aquest acte solemnial, per infants i per adults, és quelcom exclusiu i típic del lloc i del moment. Per aquest Sant Vicenç en torna a ésser l'escenari.

A les 7 de la tarda una altra missa, engalanada amb la intervenció del Cor Parroquial, esdevé un dels darrers actes del capvespre.

Ara, per aquestes bones hores, els participants en el Maniple de Manaies i en el cos dels Estaferms comencen a desfilar pel Prat de Sant Pere. Normalment, entre els figurants, hi ha el típic comentari de la pluja i de la fred. Són moments de rialles, de simpatia, de retrobament i, sobretot, d'il·lusió per poder intervenir, una anyada més, en l'estimada i esperada Processó. És un moment, pels que ho hem viscut, on hi ha una curiosa mescla de nervis, entusiasme i adoració.

A quarts de nou del vespre, el Maniple de Manaies i els Estaferms, embellits per les seves vestimentes lluents i rústiques enceten a desfilar pels diferents carrers de la població. El so rítmic dels

tambors, bombos, flautes i pifres viatja a una velocitat de vertigen pels carrerons estrets i cenyits del barri vell i arriba, poc a poc, a indrets més allunyats del casc antic de la vila. A poc a poc, i sempre amb formació, arriben fins la casa del Prior per, en posterioritat, caminar plegats fins a la plaça Major on es realitza un petit homenatge, recolzat per les autoritats locals, el Prior i membres de la Venerable, als Manaies i Estaferms que fa 15 anys que desfilen i, darrerament, es fa també el lliurament de premis del popular concurs de dibuix que es convoca entre la mainada de la vila.

Poc a poc, el Prat, engoleix la gentada que vol contemplar, amb silenci reservat l'inici puntual de la tradicional i admirada Processó dels Dolors de Besalú. Hi ha nervis. Hi ha admiració. Hi ha silenci. Hi ha embadaliment. Hi ha estranyesa. És un moment francament impressionant on tots els participants ocupen, ordenadament, el seu lloc corresponent. El monestir de Sant Pere, solemne i imponent, observa amb emoció l'instant.

Un cop sec i contundent del bombo, ajudat pels corresponents arrengladors, marca el punt d'inici. Amb pocs segons els primers participants es col·loquen i, al seu costat, comencen a florir flamarades. El color de les espurnes dels ciris, l'olor del fum i la negror de les vestes ofereixen un misticisme únic. Com aquell que marca la petja d'un caminar pausat, els carrers vestits especialment per aquest acte contemplen el pas serè i estritllat dels diferents participants i, sobretot, el Pas central i la culminació de la imatge de la Pietat, Jesús, davallat de la creu als braços de la seva Mare.

És un recorregut clàssic pel Ganganell, la Rectoria, el carrer Major i la plaça de la Llibertat, indret on s'escolta la Salve de Calahorra, que ens transportarà, novament, fins a l'església del monestir de Sant Pere. Aquest, de bell nou i amb els seus millors oferiments, recull a la gent que ha intervingut. És el moment de cloenda. Peus despullats, ciris recargolats, espatlles encongides i alguna llàgrima que llisca damunt d'alguna galta freda són imatges fàcils i visibles del moment.

Finalment i com a colofó de tota la Festa el Prior, encotillat encara amb la seva vestimenta elegant, cos esllomat, amb la suau companyia dels comissaris i la serenitat que li aporta fer-ho des de casa seva, s'adreça al gruix de gent que han participat en els diferents actes de la festa i els convida a participar a un típic ressopó, normalment farcit de bunyols i talls de tortell banyats per cava fresc, que serviran per ensucrar i endolcir l'esperit de companyonia i germanor que han viscut els besaluencs durant tota la diada de la Mare de Déu dels Dolors.

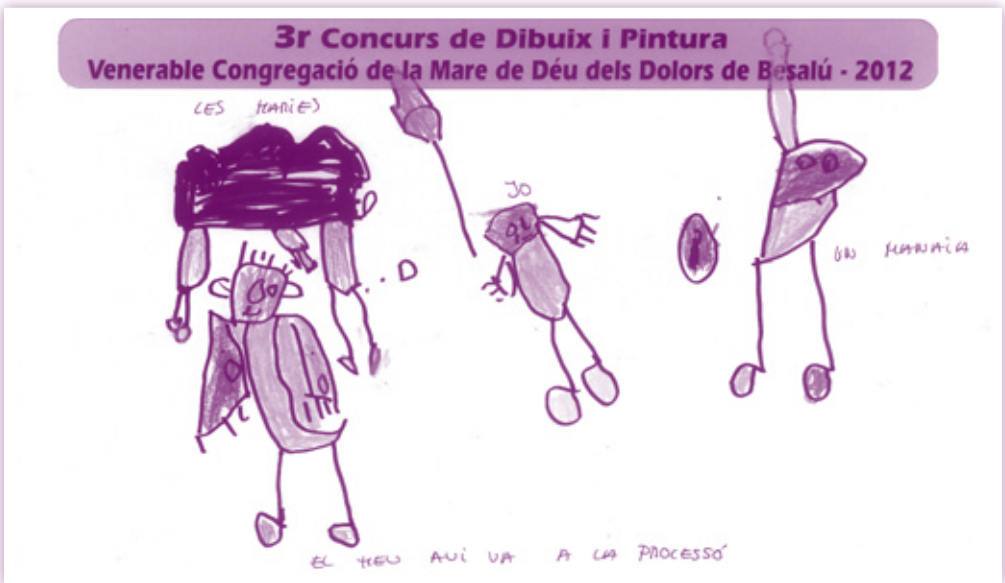
VISCA LA MARE DE DÉU
DELS DOLORS!

Enric Guardiola i Pijaume

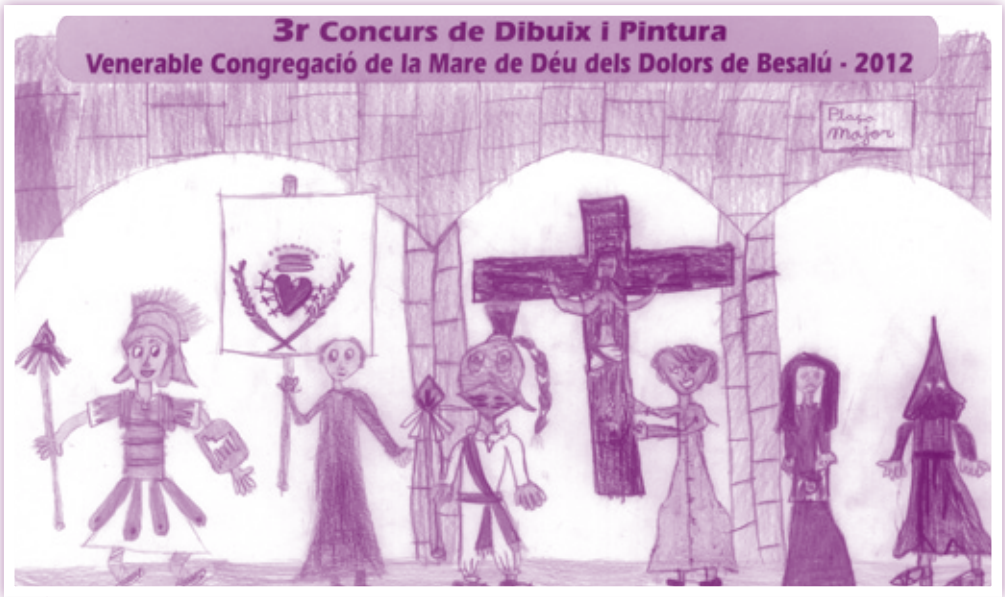
3r CONCURS DE DIBUIX I PINTURA

Primer premi Educació Infantil: **Regina Vilagran Leal**.

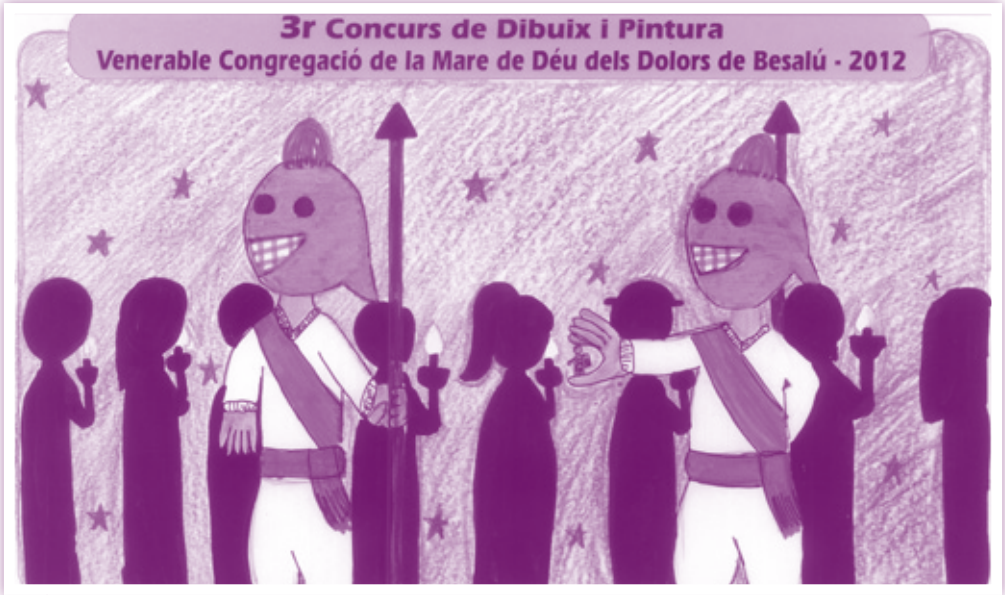
Accèssit Educació Infantil: **Eduard Rigola Prat**.

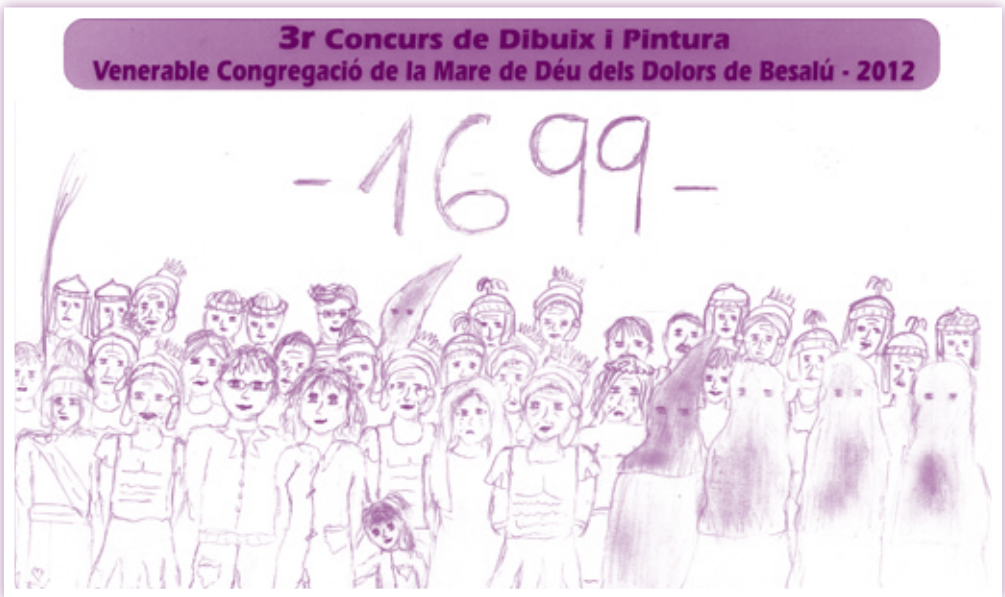
Primer premi Cicle Inicial: **Marina Brunet Bernard**.

Primer premi Cicle Mitjà: **Emma Marcé Giménez**.

Primer premi Cicle Superior: **Ona Jou Oliveras**.

Primer premi Secundària: **Emma Vilagran Leal**.

NOTÍCIES DE LA VENERABLE CONGREGACIÓ

■ Durant tot l'any 2012, els membres de la Junta de la Congregació dels Dolors han continuat treballant per trobar un local que permeti a la Congregació la conservació, consulta i estudi dels seus arxius, així com impulsar l'activitat congregacional. Donat que per problemes tècnics, llunyania i seguretat s'ha descartat la primera opció de situar el local congregacional a l'església de Sant Martí de Capellades, s'ha proposat l'alternativa de rehabilitar el pis superior de la rectoria de Besalú... solució molt més segura, adient i més propera als objectius congregacionals. Durant l'any 2013 es treballarà per fer d'aquest projecte una realitat.

■ En data 24 de març de 2012 es va fer una reunió **preparatòria per als Novicis** per tal d'explicar-los la importància i transcendència de ser congregant dels Dolors.

■ El dia 29 de març, es va efectuar la tradicional visita de la mainada de l'escola de Besalú a la Sagristia del Monestir de Sant Pere acompanyats pel Sr. Manel Ramon, a fi i efecte de veure, tocar i conèixer la vestimenta dels Manaies i dels Estaferms, fent-los viure així, ja de ben petits, l'esperit dels Dolors que a tots ens engresca i encomana.

■ L'any 2012 l'Acte Cultural del Quinari, tal i com ja es va fer l'any 2011, es va traslladar al dissabte anterior al dia dels Dolors per facilitar-ne l'assistència dels congregants. Així, el dissabte, dia 24 de març de 2012 a les 8 del vespre, a la Sala Gòtica de la Cúria Reial, es va dur a terme l'acte cultural on es va presentar un curtmetratge de 10 m de durada sobre la diada dels Dolors de l'any 2010, editat per l'empresa ADAART de Salt. També es va presentar "EL JOC DE BESALÚ"

Acte Cultural 2012: Presentació de "EL JOC DE BESALÚ"

Acte d'entrega de guardons als guanyadors del Concurs de Dibuix 2012

que ha dissenyat el Sr. Germán Mas, veí de Besalú, i que té molts elements dels Dolors en el seu contingut. En la presentació hi va haver una representació teatral tot emulant alguns dels personatges del joc. La Junta de la VCMDDB voldria agrair també a l'entitat AMICS DE BESALÚ la deferència que han tingut envers la Congregació per cedir-li desinteressadament l'ús de la Sala Gòtica per la realització d'aquest Acte Cultural.

■ Durant tots els dies de Quinari, Dolors i Setmana Santa es va poder visitar a l'església de Sant Vicenç l'exposició del **3er Concurs de Dibuix de la Processó de la Mare de Déu dels Dolors de Besalú**, que té per finalitat fer viure els Dolors als més petits del poble. L'any 2012 es van presentar 323 pintures enfront a les 284 pintures presentades a l'edició del 2011.

■ El dia dels Dolors, just abans de la Processó dels Dolors, el Maniple de Manaies i els Estaferms van desfilar pels carrers del poble i van visitar les instal·lacions del CENTRE DE DIA EDAT 3 al barri de Can Ring on els avis allà residents van estar-ne molt contents i agraïts.

Els Manaies i Estaferms a Can Ring

El Prior Francesc Grau amb els seus fills

■ Seguidament, els Manaies i Estaferms van anar a cercar al Prior, que enguany ha estat el Sr. Francesc Grau i Gratacós, a la placeta de can Guixera on s'hi trobava moltíssima gent aplegada. Seguidament, tot desfilant pels carrers de Besalú, van acabar formats a la plaça de la Llibertat on els esperaven les autoritats parroquials i municipals. Tot seguit, es van lliurar els guardons del Concurs de Pintura Infantil i es va fer un reconeixement a l'estaferm Emili Carrasco i Sánchez pels seus 15 anys de servei a la Congregació.

■ A continuació, la comitiva es va dirigir cap al monestir de Sant Pere per a començar la Processó 2012. En aquells moments, i abans de sortir la Processó, es van afegir a la solemne celebració l'Excel·lentíssim i Reverendíssim Sr. Lluís Martínez Sistach, Cardenal Arquebisbe de Barcelona i l'Honorable Sra. Joana Ortega i Alemany, Vicepresidenta del Govern de la Generalitat de Catalunya que van ser rebuts al monestir de Sant

El Cardenal Martínez Sistach i la Vicepresidenta Joana Ortega a la Processó dels Dolors.

Pere pel Corrector, Secretari i membres de la Junta de la Congregació, així com l'Alcalde de Besalú i altres autoritats municipals, comarcals i provincials.

■ També ens van acompanyar a la Processó, com ja ve essent habitual, vestes en representació de les Confraries de la Processó del Divendres Sant de Girona, així com vestes en representació de la Confraria de la Sang de Perpinyà (Catalunya Nord) que es van col·locar davant del Pas de la Mare de Déu dels Dolors.

■ Al finalitzar la Processó el Cor d'Apòstols va cantar el Cant del *Stabat Mater* amb acompanyament d'Orquestra. Seguidament, al presbiteri de Sant Pere de Besalú, es va fer entrega d'un present a Manel Fernández i Brugués, del Cor d'Apòstols, en reconeixement pels seus quinze anys de participació a la Processó.

■ El dia 28 d'agost (diada de Sant Agustí i 313 aniversari de la fundació de la Venerable Congregació dels Dolors de Besalú) es va oferir una Missa d'Acció de Gràcies i pels Congregants difunts. La Missa es va celebrar a Sant Vicenç.

■ Així mateix, el dissabte dia 15 de setembre, es va celebrar la Missa dels Dolors Gloriosos al Monestir de Sant Pere on hi va haver una bona assistència de congregants i amb l'actuació del Cor Parroquial, que va oferir als assistents un bon repertori de cançons Marianes. Prèviament a la missa es va resar la Corona dels Dolors. La Missa es va oferir en memòria de tots els congregants difunts.

■ El 25 de novembre es va rebre a una representació de la Venerable Congregació de la Mare de Déu dels Dolors de Mataró, que ens van visitar per veure i conèixer els llocs més emblemàtics de Besalú i de la nostra Congregació.

Visita a Besalú dels representants de la Congregació dels Dolors de Mataró.

■ L'any 2012 la Congregació va entrar a les xarxes socials. Es van posar en marxa els comptes de Facebook i Twitter de la Venerable Congregació. Us animem a seguir-los! @DolorsDeBesalu (twitter).

VENERABLE CONGREGACIÓ DE LA MARE DE DÉU DELS DOLORS DE BESALÚ

NOTES IMPORTANTS

- Totes les **persones interessades a entrar de Congregants**, i passar així a formar part d'aquest nostre gran Patrimoni Espiritual que és la Venerable Congregació de la Mare de Déu dels Dolors de Besalú, ho poden comunicar al secretari de la Congregació (Sr. Josep Lagares i Gamero, telèfon: 972 590965). Requisit indispensable per ésser Congregant: haver fet la Primera Comunió.

- Preguem a **tots els qui desitgin contribuir amb el seu donatiu** al sostenniment de la nostra Congregació, que ho facin ingressant els diners al compte número 2100-8113-56-2100233735, de la Caixa de Pensions, o bé que els lliurin a qualsevol membre de la Junta.

- Tots aquells **congregants que els faci il·lusió ser Prior** dels Dolors de Besalú caldria que fessin arribar la seva petició (oral o escrita) al Corrector de la Venerable Congregació Mn. Martirià Pla i/o al Secretari de la Venerable Congregació Sr. Josep Lagares. La llista de peticions es mantindrà en la més estricta confidencialitat.

- Les funcions es celebraran a l'església de Sant Vicenç.

- La processó sortirà del Monestir de Sant Pere.

- Demanem que durant tota la processó hi hagi SILENCI.

- Demanem que els fotògrafs no es situïn al mig de la processó. Aquests hauran de portar una acreditació oficial de la VCMDDB.

- A les botigues que venen ciris. Al cancell de l'església de Sant Pere, hi haurà a disposició de tothom que vulgui assistir a la processó una papallona per a col·locar el ciri, a fi d'evitar, en la mesura que sigui possible, de tacar de cera els carrers per on passarà la desfilada religiosa.

- El llibre *"Priors dels Dolors"*, el DVD "*El dia dels Dolors a Besalú*", el CD "*Sons dels Dolors*", la *RATAFIA 310* i els diferents llibres i articles de la Congregació poden ser adquirits durant tot l'any a l'establiment comercial de la Sra. Marta Serra situat a la plaça de la Llibertat de Besalú.

TAULES DE PUNTUACIÓ

MANIPLE DE MANAIES

En actiu en els anys	1970 2012	2013	Total
1. Batlle i Auguet, Jesús	41	1	42
2. Lagares i Roset, Jordi	36	1	37
3. Torres i Sánchez, Àlex	34	1	35
4. Lagares i Gamero, Narcís	33	1	34
5. Casellas i Jou, Joaquim	30	1	31
6. Guardiola i Pijaume, Enric	29	1	30
7. Guillamet i Comamala, Martí	29	1	30
8. Vilagran i Viñas, Miquel	28	1	29
9. Reixach i Estañol, Carles	28	1	29
10. Sucarrats i Portella, Miquel	28	1	29
11. Sala i Brunsó, Xavier	27	1	28
12. Juncà i Parés, Lluís	6	1	27
13. Carreró i Busquets, Joaquim	26	1	27
14. Luengo i López, Antonio	26	1	27
15. Serra i Regalat, Ricard	24	1	25
16. Batlle i Pont, Estefania	20	1	21
17. Güell i Sánchez, Jacint	19	1	20
18. Grau i Castañer, Joaquim	19	1	20
19. Ferrés i Costa, Joan	9	1	20
20. Genebat i Ribera, Joan	18	1	19
21. Pont i Colom, Jaume	18	1	19
22. Juncà i Ramon, Manel	14	1	15
23. Guillamet i Gala, Martí	14	1	15
24. Vidal i Peracaula, Albert	13	1	14
25. Farcy i Bermejo, Jordi	13	1	14
26. Ginestera i Sarola, Jordi	12	1	13
27. Fàbrega i Ramon, Arnau	11	1	12
28. Jarillo i Bonet, Isaac	11	1	12
29. Batlle i Pont, Clàudia	10	1	11
30. Reig i Saubí, Francesc	10	1	11
31. Lagares i Palacios, Marc	10	1	11
32. Pla i Planas, Albert	9	1	10
33. Trayter i Puig, Albert	8	1	9
34. Torres i Pleite, Cristina	8	1	9
35. Sucarrats i Masgrau, Roger	8	1	9
36. Carreró i Coromines, Roger	8	1	9
37. Torres i Pleite, Àlex	7	1	8
38. Trayter i Puig, Lluís	7	1	8
39. Parés i Figueras, Bernat	6	1	7
40. Quintana i Vilà, Quim	6	1	7
41. Tenas i Mañas, Genís	6	1	7
42. Cortada i Canals, Marc	6	1	7
43. Falgueras i Pla, Sasha	6	1	7
44. Mas i Hormigo, German	5	1	6
45. Duran i Abulí, Ferran	5	1	6
46. Pujol i Serra, Josep	4	1	5
47. Guardiola i Ros, Adrià	4	1	5
48. Garcia i Bassols, Pau	4	1	5
49. Torrent i Serra, Roger	4	1	5
50. Parés i Figueras, Guillem	3	1	4
51. Galceran i Surina, Roger	3	1	4
52 Soy i Ferrés, Marc	3	1	4
53. Lagares i Palacios, Adrià	3	1	4
54. Lagares i Mir, Jordi	2	1	3
55. Trill i Iglesias, Pau	2	1	3
56. Carreró i Coromines, Marc	2	1	3
57. Balateu i Riembau, Guifré	1	1	2
58. Fornàs, Joanmi	1	1	2
59. Serra i Figa, Gerard	0	1	1
60. Estela i Jordà, Martí	0	1	1
61. Juanola i Sánchez, Albert	0	1	1
62. Carreró i Coromines, Marc	1	1	2
63. Fornàs, Joanmi	0	1	1

MANAIES A LA RESERVA

En actiu en els anys	1970 2012
1. Ramon i Sánchez, Manel	32
2. Carreró i Busquets, Pere	32
3. Sánchez i Banal, Pere	29
4. Lagares i Gamero, Josep	25
5. Balateu i Gelada, Joan	23
6. Sala i Brunsó, Jordi	22
7. Bosch i Juanola, Vicenç	22
8. Balateu i Sarola, Jordi	20
9. Falgarona i Bertran, Jordi	20
10. Rost i Felip, Enric	20
11. Teixidor i Peracaula, Jordi	19
12. Estela i Roura, Joan	17
13. Rodríguez i Ortiz, Ramon	17
14. Juncà i Ramon, Regina	16
15. València i Buixeda, David	16
16. Mas i Serra, Francesc	15
17. Gironell i Gamero, Martí	10
18. Armillas i Guardiola, Nacho	9
19. Comas i Tubert, Joan	6
20. Puigdemont i Balés, Isaac	6
21. Fàbrega i Ramon, Marina	3

COS D'ESTAFERMS

	En actiu en els anys	1970 2012	2013	Total
1.	Joan Cabratosa i Pla	34	1	35
2.	Àngel Sànchez i Herreros	29	1	30
3.	David Brunzel i Casals	28	0	28
4.	Francesc Ferrés i Vergés	25	1	26
5.	Jordi Boix i Juanola	24	1	25
6.	Jordi Pujolar i Senpau	23	1	24
7.	Pere Ventura i Mas	21	1	22
8.	Mireia Dòsil i Bonmatí	20	1	21
9.	Teresa Argelés i Pairó	0	1	21
10.	Josep M. Lagares i Roset	20	1	21
11.	Lluís Torrent i Bach	9	1	20
12.	Xavi Lagares i Puig	9	1	20
13.	Jordi Hurtós i Rovira	18	1	19
14.	Gerard Portas i Balateu	8	1	19
15.	Jordi Vaquero i Garrido	16	1	17
16.	Emili Carrasco i Sànchez	15	1	16
17.	Joan Frigola i Torrent	13	1	14
18.	Maria Solavera i Pons	10	1	11
19.	Marc Vaquero i Garrido	10	1	11
20.	Eloi Masoliver i Soler	9	1	10
21.	David Buch i Pérez	8	1	9
22.	Jonatan Porras i Córdoba	8	1	9
23.	Jesús Banal i Navarro	8	1	9
24.	Jordi Solà i Codony	7	1	8
25.	Francesc Solavera i Pons	7	1	8
26.	Cora Masmitjà i Roura	7	1	8
27.	Lluís Busquets i Ferrés	6	1	7
28.	Pol Trunyó i Torcal	6	1	7
29.	Jessica Mazzioti i Corominas	6	1	7
30.	Maria Vàzquez i Vives	6	1	7
31.	Júlia Masmitjà i Roura	6	1	7
32.	Adrià Vàzquez i Vives	5	1	6
33.	Àfrica Félez Barragàn	5	1	6
34.	Lluís Rubirola i Juncà	5	1	6
35.	Joan Molas i Teixidor	5	1	6
36.	Ingrid Carreró i Plana	3	1	4
37.	Dani Molas i Teixidor	3	1	4
38.	Maria Trunyò i Torcal	2	1	3
39.	Lluc Jofre i Pena	1	1	2
40.	Genís Frigola i Camps	1	1	2
41.	Oriol Ortega i Torres	1	1	2
42.	Pau Pagès i Casanoves	1	1	2
43.	Joan Farrés i Barragan	0	0	0

AMICS PROTECTORS DE LA CONGREGACIÓ

La Venerable Congregació de la Mare de Déu dels Dolors és un Terç Orde (orde de seglars) de l'Orde dels Servents de Maria (http://servidimaria.net) amb un compromís que va molt més enllà de la tasca d'organitzar cada any el Quinari i la Festivitat dels Dolors. La Venerable Congregació té un compromís ferm envers la comunitat de fidels i el poble de Besalú tot impulsant les tasques espiritual, d'oració i d'apostolat pròpies de l'Orde dels Servents de Maria; el suport a la Parròquia; la tasca social envers els més desvalguts i la tasca cultural per tal de donar a conèixer i preservar el patrimoni històric de la Venerable Congregació.

La consecució de tots aquests compromisos no és una tasca fàcil ja que per a dur-los a terme es necessiten tot tipus de recursos (personals, intel·lectuals, econòmics, en espècies, etc). Part d'aquests recursos tan necessaris els fan possibles els ***Amics Protectors de la Venerable Congregació***, que són totes aquelles persones devotes de la Mare de Déu dels Dolors, congregants o no, que es comprometen a fer periòdicament (una vegada a l'any), i de forma sostinguda en el temps, un donatiu de 15 €€a la Congregació.

La Junta de la Congregació voldria donar les gràcies en aquest programa, i de forma molt especial, a totes aquelles persones que ja s'han compromès amb aquesta modalitat de suport i ajut a la Venerable Congregació dels Dolors de Besalú, així com a totes aquelles persones devotes de la Mare de Déu dels Dolors, congregants o no, que han col·laborat i continuen col·laborant, d'una o altra manera, amb la Congregació.

Les aportacions fetes per tots ells, i molt especialment ara en temps de crisi, asseguren la preservació de la nostra Festivitat, i permeten l'entrada de recursos addicionals que són un element clau i un suport indispensable perquè la Venerable Congregació pugui seguir duent a terme la seva important Missió Espiritual, Cultural i Social.

NOTA IMPORTANT

Totes aquelles **persones que vulguin col·laborar com a Amic Protector** amb la Venerable Congregació de la Mare de Déu dels Dolors de Besalú poden omplir el full encartat en aquest programa i entregar-lo al tresorer de la Congregació Sr. Martí Guillamet i Comamala, o bé al vocal de la Junta Sr. Manel Ramon i Sánchez.

Adam i Arboix, Delfina
Alguerri i Teixidor, Lluís
Argelés i Pairó, Teresa
Armillas i Guardiola, Nacho
Auguet i Vergés, Lluïsa
Balateu i Gelada, Joan
Balateu i Riembau, Guifré
Balateu i Riembau, Jana
Balateu i Sarola, Jordi
Banal i Navarro, Jesús
Bartolí i Juanola, Irene
Batlle i Auguet, Jesús
Batlle i Pont, Clàudia
Batlle i Pont, Estefania
Boix i Juanola, Jordi
Bonet i Gussinyer, Dolors
Bosch i Juanola, Vicenç
Bosch i Ros, Eloi
Brunzel i Casas, Àngel
Brunzel i Casas, David
Brunzel i Jordà, Mireia
Buch i Castañer, Miquel
Cabratosa i Pla, Joan
Capdevila i Bassols, Carmina
Caritg i Mont, Miquel
Carrasco i Sánchez, Emili
Carreró i Busquets, Joaquim
Carreró i Busquets, Pere
Carreró i Corominas, Marc
Carreró i Corominas, Roger
Casellas i Jou, Quim
Castillo i Tarres, Eric
Castillo i Tarres, Oriol
Colomer i Caritg, Mercè
Colomer i Caritg, Teresa
Comas i Tubert, Joan
Corominas i Caritg, Miquel
Cortada i Canals, Marc
Coves i Boix, Ferran
Cuevas i Costeja, Llorenç
Damont i Serra, Maria
De Puig i Maurice, Abel-Narcís
De Solà-Morales i Dou, Faustina
De Solà-Morales i Dou, Joaquim
Dòsil i Bonmatí, Mireia
Duran i Abulí, Ferran
Estarriola i Soler, Josep
Estela i Jordà, Laura
Estela i Jordà, Martí
Estela i Roura, Joan
Fàbrega i Ramon, Marina
Fàbrega i Ramon, Arnau
Falgarona i Bertran, Jordi
Falgueras i Pla, Sasha
Farcy i Bermejo, Josep
Fernández i Brugués, Manel
Ferrando i Ferrando, Xavier
Ferrés i Costa, Joan
Ferrés i Vergés, Francesc
Font i Falgàs, Francesc
Font i Falgàs, Marc
Font i Falgàs, Paula
Fornas i Garcia, Joanmi
Freixa i Darné, M. Àngels
Frigola i Buixeda, Cèlia
Frigola i Torrent, Joan
Frigola i Torrent, Núria
Galceran i Surina, Roger
Gamero i Fauró, Anna M.
Gamero i Fauró, Josep
Garcia i Arbós, Salvador
García i Bassols, Pau
Genebat i Ribera, Joan
Ginestera i Cargol, Pere
Ginestera i Sarola, Jordi
Gironell i Compte, Alexandre
Gironell i Gamero, Martí
Gómez i Barri, Josep
Grau i Castanyer, Joaquim
Grèbol i Roura, Joan
Guardiola i Pijaume, Enric
Guardiola i Pijaume, M. Dolors
Guardiola i Ros, Adrià
Guardiola i Ros, Maria
Guardiola i Vallmajor, Teresa
Güell i Joan, Josep
Güell i Sánchez, Jacint
Guillamet i Comamala, Martí
Guillamet i Gala, Martí
Guitart i Palacios, Xavier
Gussinyer i Cuevas, Adrià
Heras i Herraiz, Ignasi
Hurtós i Costa, Antoni
Hurtós i Rovira, Jordi
Jarillo i Bonet, Isaac
Jofre i Roca, Carme
Jordà i Ayats, Montse
Jordà i Mas, Anna
Jordà i Segura, Jordi
José i González, Felipa
Jou i Ventura, Josep Francesc
Juanola i Argente, Imma
Juanola i Guardiola, Nil
Juanola i Juncà, Vicenç
Juanola i Quintana, Albert
Juanola i Sánchez, Albert
Juncà i Gratacós, Ramon
Juncà i Parés, Jordi
Juncà i Parés, Lluís
Juncà i Ramon, Manel
Juncà i Ramon, Regina
Juncà i Terrades, Lluís
Lagares i Corominas, Narcís
Lagares i Gamero, Josep

Lagares i Gamero, Narcís
Lagares i Mir, Jordi
Lagares i Mir, Maria
Lagares i Palacios, Adrià
Lagares i Palacios, Marc
Lagares i Puig, Xevi
Lagares i Roset, Jordi
Lagares i Roset, Josep M.
Luengo i Cervera, Pau
Luengo i López, Antonio
Mas i Casadevall, Elisa
Mas i Hormigo, German
Mas i Serra, Francesc
Masllorens i Serrat, M. Eugènia
Masó i Hervas, Joan
Masoliver i Soler, Eloi
Mir i Porcell, Marta
Moncanut i Frigola, Joaquim
Monell i Prujà, Maria
Navarro i Navarro, Dolors
Oliveras i Prujà, Sara
Oliveras i Surroca, Narcís
Oliveras i Torres, Sabina
Oller i Realp, Antoni
Pairó i Moradell, Núria
Palacios i Gordillo, Rosa M.
Parés i Figueres, Bernat
Parés i Figueres, Guillem
Pastoret i Casellas, Manel
Pastoret i Iglesias, Joan
Pigem i Tarradas, M. Teresa
Pla i Planas, Albert
Pleite i Titos, Guadalupe
Pont i Buixeda, Fina
Pont i Colom, Jaume
Porras i Córdova, Jonathan
Portas i Arbusà, Montse
Portas i Balateu, Gerard
Portas i Brunsó, Carme
Portas i Brunsó, Lola
Prat i Pujeu, Maria
Prujà i Bach, Joaquima
Prujà i Masmitjà, Benita
Prujà i Privat, Margarita
Puigdemont i Balés, Isaac
Pujol i Serra, Josep
Pujolar i Senpau, Jordi
Quera i Hurtós, Pere
Quintana i Vilà, Joaquim
Ramon i Sánchez, Manel
Regalat i Arroyo, Miquel
Reig i Corominas, Felisa
Reig i Saubí, Francesc
Reixach i Estañol, Carles
Reixach i Estañol, Nora
Ricart i Casadell, Maria
Roca i Garcia, Xavier
Roldan i Rojas, Pere
Ros i Pararols, Joan
Ros i Pararols, Rosa
Roset i Balateu, Jordi
Roset i Pagès, Dolors
Rost i Felip, Enric
Roura i Demiquels, Carmelita
Roura i Juan, Jaume
Rovira i Pruja, M. Rosa
Rubert i Fauró, Lluís
Rubirola i Juncà, Lluís
Sala i Brunsó, Francesc Xavier
Sala i Brunsó, Jordi
Sala i Planas, Rosa
Sala i Tubert, Lluïsa
Sánchez i Banal, Pere
Sánchez i Herrero, Àngel
Sarola i Costa, Joan
Serra i Falgarona, Irene
Serra i Figa, Gemma
Serra i Figa, Gerard
Serra i Regalat, Ricard
Serrat i Fauró, Pilar
Serrat i Pumarola, Antoni
Solà i Calmo, Joaquim
Solà i Codony, Jordi
Solavera i Pons, Francesc
Solavera i Pons, Maria
Soler i Puig, Eulàlia
Soy i Ferrés, Marc
Sucarrats i Masgrau, Roger
Sucarrats i Portella, Miquel
Tarrés i Guardiola, Jaume
Tarrés i Prujà, Carme
Tarrés i Prujà, Dolors
Teixidor i Peracaula, Jordi
Tenas i Mañas, Genís
Torrent i Bach, Lluís
Torrent i Serra, Paula
Torrent i Serra, Roger
Torres i González, Josep M.
Torres i Pleite, Alexandre
Torres i Pleite, Cristina
Torres i Sánchez, Alexandre
Trayter i Puig, Albert
Trayter i Puig, Lluís
Trill i Iglésias, Clara
Trill i Iglésias, Pau
Trunyó i Torcal, Pol
Valencia i Buixeda, David
Vaquero i Garrido, Marc
Ventura i Mas, Pere
Ventura i Teixidor, Francesc
Vergés i Cruz, Natàlia
Vidal i Peracaula, Albert
Vila i Cornellà, Imma
Vila i Cornellà, Marta

ESTAT DE COMPTES

COBRAMENTS	
Saldo Anterior	3.045,90
Donatiu J. Balateu - C. Rubio	30,00
Donatiu Una Devota	20,00
Una Devota B.G.	30,00
Donatiu Maria Colomer	50,00
Donatiu Maria Ll. Oliveras	10,00
Donatiu T.O.	50,00
Aportació BBVA	50,00
Aportació Cal Parent	50,00
Aportació German Perruquers	50,00
Aportació Gestoria Bassols	50,00
Aportació Família Mateu Ros	50,00
Aportació Carnisseria Roura	50,00
Aportació Casa Zafont	50,00
Aportació Família Gratacós Ortiz	50,00
Aportació Plana Hurtos Enginyers	50,00
Aportació Falgarona, S.L.	50,00
Aportació Serfri 2002, S.L.	50,00
Aportació Const. Guardiola, S.L.	50,00
Aportació Cros Const. Mec.	50,00
Aportació El Rebost de Besalú	50,00
Aportació Milar-Josep Estarriola	50,00
Aportació Família Font	50,00
Aportació Joaquim Juanola, S.L.	50,00
Aportació Mas Ventura, S.L.	50,00
Aportació Mobles i Dec. Iglésias	50,00
Aportació Renault-Rafel Solà	50,00
Aportació Cons. Baldiri Pujadas	50,00
Aportació Vicenç Riu i Teixidor	50,00
Aportació Sacs Plaur, S.A.	50,00
Aportació Tallers L. Sanz, S.A.	50,00
Aportació Instal·lacions X. Portas	50,00
Aportació Agro Bosch	50,00
Aportació Supermercat J. Vidal	50,00
Aportació Bar-Rest. Cúria Reial	50,00
Aportació S. Vilarrasa, S.A.	50,00
Aportació Mecanitzats J. Ventura	50,00
Aportació Estació Servei Serinyà	50,00
Aportació Tallers LLam, S.L.	50,00
Aportació Juanola Transports	50,00
Aportació Auto Elèctric Besalú	50,00
Aportació Carrocerias Esmi, S.L.	50,00
Aportació Joan Trulls, S.L.	50,00
Aportació Quintana Prat, S.L.	50,00
Aportació Lo Monaco-Fernando	50,00
Aportació Ca l'Arbussà Bon-Àrea	50,00
Aportació Besalú Motor	50,00
Aportació Tallers Plana-Ferrés	50,00
Aportació Algis S.A.	50,00
Aportació Ajuntament	50,00
Donatiu Una Devota	30,00
Aportació Const. Esteve Tubert	50,00
Aportació La Caixa	50,00
Donatiu Lluís Jorba	50,00
Donatiu J.R.	20,00
Un Devot	10,00
Donatiu Carme Sala	10,00
Donatiu Solà-Morales	200,00
Donatiu M. D. Subirós	60,00
Aportació Rost Tecnol.	50,00
Aportació Fleca Ganganell	50,00
Aportació Fleca Descamps	50,00
Aportació Pastisseria Surroca	50,00
Aportació Can Quei	50,00
Devota de Girona	100,00

Devotes per Flors	300,00
Una Devota	20,00
Una Devota	25,00
Teresa Pigem (Vda. Bramon)	40,00
Devot J G J	10,00
Donatiu Família L - M	10,00
Llibres i Ratafia	220,00
Donatiu Juana Llansa	50,00
Donatiu Teresa P.C.	30,00
Donatiu Tallers Burgas	30,00
Donatiu MD i TC	80,00
Donatiu A D P	40,00
Donatiu S F P	10,00
Donatiu P G G	10,00
Loteria	4.550,00
Una Devota per Flors	50,00
Donatiu Família C.G.	500,00
Flors per a la Verge S.M.I.	100,00
Família Tipan Lascano	50,00
Donatiu Lluís Alguerri	30,00
Donatiu Pepita Felip	50,00
Venda Figura Plom	60,00
Donatiu Núria Vilanova	30,00
Donatiu Cons. Joan Bosch	120,00
Donatiu Família Devota	300,00
Donatiu Família Devota	132,80
Donatiu Devot	8,00
Donatiu Fleca El Raconet	30,00
Amics Protectors	3.259,18
TOTAL	**16.360,88**

PAGAMENTS	
Casc Estaferm	142,40
Despeses correos (Roma)	40,00
Despeses Bugaderia	48,00
Factura Cal Enric (Assaig)	33,75
Factura Surroca (Assaig)	152,51
Factura GNA	631,06
Factura Orquestra-Director	2.500,00
Repartiment Programes	110,00
Neteja Sant Vicenç	183,47
Factura Impremta Aubert	2.428,44
Factura Flors	424,00
Factura Fleca Ganganell	315,00
FacturaFleca Descamps	189,00
Factura Marta Serra	81,00
Factura Pastis. Surroca	635,55
Factura Supermercat Vidal	185,99
Factura Fonda Siqués	306,06
Factura Can Quei	396,00
Factures Concurs Dibuix	212,25
Factura Mas Ventura	8,64
Factura GNA	53,81
Factura GNA	24,31
Pagament Loteria	4.001,00
Làmines Concurs Dibuix	88,25
Factura Bugaderia	98,00
Factura bastida J. B.	120,00
Segells (envio cartes)	300,00
Factura Cúria Reial	132,80
Boquilla Corneta	8,00
Comissions Bancàries	247,86
TOTAL	**14.097,15**

Total Cobraments	Total Pagaments	SALDO ACTUAL
16.360,88 €	14.097,15 €	2.263,73 €

RELACIÓ DE COL·LABORADORS

COL·LABORADORS QUE HAN FET POSSIBLE AQUEST PROGRAMA

Ajuntament de Besalú
Gestoria Bassols
Metalquimia, S.A.
Banco Bilbao Vizcaya
"La Caixa"
Família Mateu Ros
Bar-Restaurant Can Quei
Imma Gayolà "Assessorament d'Empreses"
Carnisseria Roura
Casa Zafont
Família Gratacós-Ortiz
Plana-Hurtós Enginyers, SLP
Falgarona, S.L.
Rost Tecnologia Mecànica
Serfri 2002, S.L.
Ca l'Arbussà (BonÀrea)
Construccions Guardiola, S.L.
Cros Construccions Mecàniques
El Rebost del Comtat de Besalú
Algiss (Grupo Uralita)
Milar - Josep Estarriola
Família Font
J. Juanola, S.L.
Mas Ventura, S.L.
Mobles i Decoració Iglésias
Pastisseria Surroca
Renault - Rafel Solà
Constr. Baldiri Pujadas, S.L.
Vicenç Riu i Teixidor
Fleca Descamps
German Perruquers (Banyoles)
Taller Besalú Motor
Tallers L. Sanz, S.A.
Instal·lacions X. Portas
Agro-Bosch
Supermercat J. Vidal
Bar-Restaurant Cúria Reial
S. Vilarrasa, S.A.
Mecanitzats J. Ventura, S.L.
Banco Santander
Estació Servei Serinyà
Tallers Mecanitzats Llam, S.L.
Juanola Transports
Auto Elèctric Besalú, S.L.
Carrocerías Esmi, S.L.
Joan Trulls, S.L.
Quintana Prat, S.L.
Tallers Plana-Ferrés

ALTRES COL·LABORADORS

Ajuntament de Besalú
Tallers L. Sanz
Família de Solà-Morales
Fonda Siqués
Marta Serra (Estanc Besalú)
Valèria "Moda"
Metalquimia, S.A.

Foto de portada: **ADAART** (Salt)

Dipòsit Legal: GI-78-2012